TÜRK SOLU

3 Aralık
1968
Yıl: 2
Sayı: 55
125 Kuruş

COMMER RAHAT ETMEYECEKTİR



okurlardan Türk Solu'na

Gençlik Savaşımız

Yıl 1848. Fransa büyük bir savaşın başında. Hükümetler kuruluyor; devriliyor. Devrin en liberal gerici bakanı Guızot kabinede. Seçmen olmak istiyen yüzbinlerce halk. Oy hakkı için başkaldıran Fransız halkı meydanlarda. Bağırıyor; çağırıyor. Şöyle cevap veriyor Guızot halkın başkaldırışına «zenginleşin, siz de seçmen olabilirsiniz» demektedir.

Günümüzün üniversite hocaları da aynı düzeyde. Çokbilir tutumlarda, başkaldıran öğrencilerine aynı özellikte cevaplar veriyorlar. «Okulunuzu bitirin, sizde doğruları konuşabilirsiniz.» Yazdıkları, konuştukları en doğru insanlarmış kendilerine göre... Sanki «eğitimin generalleridirler.» dedikleri uygulanacak, konuştukları bir plâk gibi tekrarlanacak. Sınırlı bilgileri, soydan soya devredilecek belirli kuralları, her zaman ve her yerde aynen uygulanacak.

Üniversitelerimiz belirli soyun at oynattığı yerler oldu. Bir bilim adamı aristokrasisi yaratıldı. Ve yönetimleriyle birlikte her devrin siyasal iktidarına hiz metlerini sunmak yarışına girdiler, üniversitelerimiz. Komprador siyasal yönetimin gönüllü öğreticisi oldular. Tüm güçlerini komprador siyasal yönetimin yararına sundular. Bilim adamları kurulu teknik yönetimin öğreticisidirler. Siyasalı, toplumsalı ekonomiyi istenilen ve gerekli biçimde veremezler. Komprador siyasal yönetimin istediği çizgide ve ölçüde verebilirler. Bu ölçülerin dışına çıkanlar etkisiz bırakılırlar, ya da yetkileri elinden alınır. Sonra öğrencinin öğrenme hakkını kurdukları sistemle ka patırlar. Öğrenciyi teknik konular altında ezerler. Yozlaşmış bilgileri «oku da adam ol» diye öğrenciye sunarlar. Doğruları, zorunlu olanları öğrenme olanaklarını kaldırırlar.

Gençlik çağının dünyasının akışını, gidişini öğrenmek aşkıyla yanan kişilerdir. Ülkesini tanımak zorundadır. Bunu bireysel uğraşısıyla yapar. Ve ülke topraklarının emperyalizmin bir sömürü alanı olduğu yargısına varır. Kapitalist - emperyalizminin vantuzlarına bırakılmış bir ülke. Amerikan emperyalizminin kol gezdiği, cirit attığı topraklar. O üs ve te sisiyle Amerika Türkiye'de. Teknik uzmanlarıyla teknik yönetimin üst kademelerine girmişler. Barış Gönüllüleriyle Anadoluyu afyonlamışlar. Uluslararası güçlü organizasyona sahip casusluk örgütü CIA'sıyla ve bunun Türkiye'deki ajanları her yerde hazır ve nazırdırlar. Görevleri, Amerikan emperyalizmini koruyacak iktidarlar bulmaktır. Bu iktidarların kendilerine göre çalışmalarını sağlarlar. İşbirlikçi iktidarlarına plânlar hazırlarlar. Ulusal olmıyan güçlerin ağırlık koymasına çalışırlar. Ulusal güçleri etkisiz bırakmak yolunda uğraşırlar. Üniversitelerimizde kendilerinden yana yönetici bilim adamı bulurlar. Gayrı millî kültürün düşüncesini yaptırırlar. Ulusal kültürü yozlaştırırlar. Kültürümüzü de emperyalizmin hizmetine koyarlar.

İşte bizler böyle bir ülkenin gençliğiyiz. Amerikan emperyalizminin var olduğu ülkeyiz. Görevlerimizi doğru çizgi üstünde yerine getirmeliyiz. Bize düşen ilk görev GAZİ MUSTAFA KEMALCİ gençliği kurmaktır. Emperyalizmi ancak Gazi Mustafa Kemalci güçler yenebilirler. Bunun düşüncesini yapmalıyız. «Gençlik deyince sosyalist gençlik anlarım» düşüncesi yanlıştır. Ülkemizde Amerika var. Gençlik Anti-Amerikan genç liktir. Bu gençliktir ki emperyalizmi kor kutur. Bu gençliğin ön görevi: Amerika-İşbirlikçi güçler - Feodalizmi yenmek ve yıkmak olmalıdır. Bu güçleri yenmek an cak Gazi Mustafa Kemalci güçlerin Birleşik Ulusal Cephe kurmalarıyla olur. O zaman kavgamızı doğru çizgiye oturturuz. Bu güçlerin istenilen doğru çizgisi millî demokratik devrimdir. Bu çizgide başarıyla gidebilmemiz ULUSAL BİRLEŞİK CEPHENİN gerçekten kurulmasıyla olur. Gençlik ulusal güçlerin Türkiyede ortak bir iktidar kurmalarını, millî iktidarın egemen olmasını istemeli ve bu çizgide direnmelidir. Ulusal kurtuluş düşüncesini topluma yansıtmalıdır. Amerika haklı olmanın her türlü ölçüsünü yitirmiştir artık Türkiyede. Vietnam da da yitirmiştir, Dominik'te de yitirmiştir.

Çağımız savaş çağıdır. Dünya üstünde barışın kurulması için savaşın zorunlu olduğu çağdır. Emperyalist rüzgârı ulus çu rüzgârların yeneceği çağdır. Halklar ve ezilmiş ulusların emperyalizme karşı silâhları çevirip tetiğe bastığı çağdır. Devrim savaşları çağıdır. Yığınların savaşıdır. Üçüncü Dünya ülkelerinin devrim savaşları, ulusal kurtuluş savaşlarıdır.

Gençlik bu çizgide savaşmalısın. Emperyalizmi Türkiye'den kovmak, dünya üstünden yoketmek için savaşmalısın. Bıkmadan, yılmadan, usanmadan savaşmalısın.

Cihan ALPTEKİN

D. D. D.' nin bildirisi

D.D.D. Amerikan elçisi Commer'in gelişiyle ilgili aşağıdaki bildiriyi yayınlamıştır:

Amerikan başkanı Johnson, Türkiye ile Vietnam'ı birbirine benzeterek mukayese etmişti. Bugün, bunu kuvvetlendirmek için olacak, Vietnam'da yıllarca halkı sindirme faaliyetinde bulunmuş Commer'i memleketimize büyükelçi olarak yolladı.

Bağımsız Türkiye'nin kurulması için savaşan genç arkadaşları yürekten desteklediğimizi bildirir, millî görevini yap makta olan gençliğe toplum polisinin hunharca saldırısını protesto eder, Adalet Partisi iktidarını memleketimizin hay siyetine saygılı olmaya çağırırız.

başyazı ●

Eski bir oyun

Reichstag yangının komplosunda olduğu gibi sömürü düzenini savunan gerici güçlerin kanlı ihtilâl psikozu yaratarak devrimci hareketi baltalamaları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin eski bir oyunudur. Bu oyuna gelmeyelim.

Ünlü Leipzig davasını yakından izlemiş bir Fransız yazarı Nazilerin tezgâhladığı Reichstag yangını komplosunu şöyle anlatır:

«1933 yılı Şubatında, birkaç haftadanberi iktidara geçmiş olan Hitler ve avanesi, yeni yerlerinde pek rahat değillerdir. Finans-kapital, tüm kozlarını onların üzerine oynama, yalnız onların üzerine kayıtsız şartsız ve kuşkusuz oynama konusunda henüz görüş birliğine varmış değildir. Onlarla birlikte iktidara, rakip güçleri, rakip çıkarları, gelenekçi fraksiyonları temsil eden başka adamlar da yerleştirmiştir. Finans-kapital, büyük dönüşü bir kerede almayı ve denenmiş tutucuları çevrelerine yerleştirmeden devlet dümenini bu demagoglara teslim etmeyi istememiştir:

Boyun eğmeyen örgüt

«Karşı kampta, bö'ünmüş olan, silâhları elinden alınmış olan proleterya kampında, henüz bozulmamış, boyun eğmeyen bir güç var: Thaelmann'ın partisi.

«Rejim için büyük bir tehlike olan, biricik tehlike olan bu örgütlenmiş gücü her ne pahasına olursa o'sun ezmek gerek.

«Onun için Hitlerci yöneticiler ve paralı fedailiklerini ettikleri, yığınları adlarına seferber ettikleri çıkar grupları, büyük darbeyi indirmeyi tasarlamaktadırlar.

«Genel seçimler birkaç güne kadar olacaktır. Thaelmann'ın Partisi milyonlarca oy toplayacaktır: Kaybedecek zaman yoktur.

«İşçi sınıfının gücünü kırmak, onu başsız bırakmak ve öncü örgütünü, Partisini yıkmak gerek.

«Bundan sonra Marksist canavarı yenen Aziz Jorj rolünde ortaya çıkılacaktır. Ve yalnızca Alman burjuvazisine değil, tüm dünya burjuvazisine, komünizme karşı kutsal savaşta yetkili ve kaçınılmaz önder'er olarak kendilerini kabul ettireceklerdir. Ve böylece rakiplerin, düşman kamplardakilerin kolaylıkla üstesinden gelinecektir.

«Cermen mitolojisinde, Walha'la ateşe verilerek eski Tanrılar öldürülür.

«Nasyonal-sosyalist mitolojide, Reichstag (Büyük Millet Meclisi) ateşe verilerek eski partiler öldürülecektir.

«Ve kundakçılık suçu devrimci partiye yüklenince, yangın bir komünist ayaklanmasının ilk işareti olarak gösterilecektir, böyle bir ayaklanmayı da ancak faşist diktatörlüğün önleyebileceği besbelli.

«Bu yangın gerçekten bir işaret o'acaktır, ama, Hitlercilerin darbesinin işareti, faşist terörün işareti Nazi yağmasının başlama işareti.»

Alman Nazileri bu işi becerir de bizim işbirlikçiler beceremez mi?

Türkiye'deki uygulama

Yıl 1968 mevsim güz. İktidardaki Adalet Partisi temsil ettiği işbirlikçi sermaye ve ağa takımının çıkarlarına uygun olarak bunalım içinde dinine sarılmaktan başka çıkar yol bulamayan halkın kutsal inançlarını sömürmede görülmedik bir cüretle hareket etmektedir. AP. emrindeki yobaz militanlar tam seberberlik halindedir. Siyasî amaç'arla düzenlenen onbinlerin katıldığı sabah namazları birbirini izlemektedir. Hilâfetçi şeriatçı basın gemi azıya almış pervasızlığı Türk Ordusuna dil uzatmaya kadar vardırmıştır. Hilâfet ve saltanat propagandası niteliğinde «Abdülhamit» oyunu Devlet Tiyatrosu sahnesinde oynanabilmekte ve her gece saltanat lehinde gösterilere sebep olabilmektedir.

Ve ardından Kemalizmin devrimci, anti-emperyalist ge'eneğine, yobazlığın ve her türlü irticaın düşmanı olan geleneğine sadık üniformalı üniformasız Türk Gençliğinin tepkisi: «Göksenin» in günümüzün kemalizmini savunan yayını genç deniz subaylarının bildirisi ve devrimci gençliğin düzenlediği «Tam Bağımsız Türkiye İçin Mustafa Kemal Yürüyüşü».

Milici güçlerin tepkisi ve finans kapital oyunu

Korku'u rüyalarından kulaklarında Harbiye Marşı çınlayarak uyanan gerici politikacılarımız, millî güçlerin bu tepkisine karşı bir tedbir düşündüler. Alman Nazilerinin Reichstag yangını tertibi önlerinde bir örnekti. Amerikan emperyalizminin Endonezya'da ve başka ülke'erde tezgâhladığı başka örnekler de vardı. İşte bunlardan esinlendiler ve gerici basın aracılığıyla «Tehlikeli Hafta,» «Bolşevik İhtilâli» çığlık'arını kopardılar ortalığı velveleye verdiler. Hilâfetçi gazetelerden İsmet Paşa'ya kadar ortadan sağa bütün siyasî çevreler bu koroya katıldılar. Hepsinin hazırlanan «yıkıcı hareket» hakkında, kaynağını bildirmedikleri etraflı bilgileri vardı. Başbakan «Tehlikeli Hafta» süresince kim olduklarını söylemediği demokratik düzen yıkıcılarına çattı durdu.

Kopacak olan «Solcu İhtilâl» hakkında bilgisi olmayan sadece solculardı. Solcuların çoğunluğu işbirliklerin bu oyununun nereye varacağını merak ediyor, olayları soğukkanlılıkla izliyorlardı. Tek tük paniğe kapılanlar da vardı. Devrimci gençlik «Tam Bağımsız Türkiye İçin Mustafa Kemal Yürüyüşü» nün başarılı olması için seferber olmuştu. Samsun'dan gelen yürüyüş kafilesi Atatürk'ün millî bağımsızlık üzerine sözlerini taşıyan panolarla başkentin sokaklarından geçecek ve başkentteki gençlerin de katılmasıyla büyük bir yığın halinde Anıt-Kabire gidip üzerinde **«Amerikan emperyalizmine karşı millî kurtuluş yolunda izindeyiz — Samsun Yürüyüşçüleri»** yazılı çelengi Ata'nın huzurunda katafalka koyacaktı. Ve onbinlerin bu davranışı şahlanış mitinglerini siyasî sabah namazlarını düzenleyen işbirlikçilerin suratına indirilmiş bir şamar o'acaktı.

Aynı şiddete olmamakla birlikte çelengi Anıt-Kabir'e koyan üç yüz Samsun yürüyüşçüsü genç tarafından bu şamar gene de indirilmiştir. Samsun yürüyüşünün plânlandığı biçimde sona ermemesi, «Tehlikeli Hafta» masalından yararlanı'arak estirilen terör havası olmuştur. (Ve bunda ne yazık ki İsmet Paşa'nın da önemli rolü vardır.) İktidarın emrindeki gerici kuvvetlerin bir provokasyonuna meydan vermemek için (ki bunun belirtileri vardı) gençler başkent sokaklarındaki yürüyüşten vazgeçtiler.

Reichstag yangını komplosunda olduğu gibi sömürü düzenini savunan gerici güçlerin kan'ı ihtilâl korkusu psikozu yaratarak devrimci hareketi baltalamaları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin eski bir oyunudur. Bu oyuna gelmiyelim.

olaylar

**yıllarca süren
Vietnam Kurtuluş Savaşı Vietnam halkını
öylesine olgunlaştırdı,
öyle keskin bilinçli, yenilmez kadrolar
yetiştirdi ki,
artık emperyalizme düşen
kuyruğu toparlayıp sıvışmaktır oradan
Başka türlüsü olamaz.**

Devlet Üretme Çiftliklerinde talancı AP iktidarı

Cumhurbaşkanı, Millî Güvenlik Kurulu ve Devlet Plânlama Teşkilâtının karşı koymasına rağmen AP iktidarı delvet üretme çiftliklerini tasfiyeye yol açacak bir çaba içindedir. Köy İşleri ile Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı, Seylânpınar ve Alpaslan Devlet Üretme çiftliği topraklarının yarısına yakın bir kısmını özel kişilere satma kararına varmıştır. Teklif gelecek ay içinde Bakanlar Kuruluna getirilecektir.

İlgililere göre kararın gerçekleşmesi bu çiftliklerin tasfiyesi demek olacaktır, sonra da sıra diğer devlet çiftliklerine gelecektir. Keban Barajı yüzünden nakli gereken çiftçi ailelerin iskân problemi, devlet çiftliklerinin satış gerekçesi olarak gösterilmektedir. Doğu Anadolu gibi onlarca köyün tek elde toplandığı bir bölgede sayısı az olan devlet çiftliklerine göz koymak, AP'ne yaraşan talancı bir politikadır. İskânı düşünen bir iktidar, bu gaye ile Güney-Doğu Anadolu gibi bir bölgede ağa topraklarını kamulaştırmaya gitmese bile devlet çiftliklerinden önce hazine topraklarını bu işe tahsis edebilirdi.

Dikkati çeken noktalardan biri çiftçi ailelerine verilecek topraklara, alt yapı yatırımları ile birlikte 157 bin liralık vadeli bir fiyat biçilmesidir. Ve Kebanlı köylüler bu fiyatı kabul etmezlerse topraklar başka özel kişilere mutlaka satılacaktır. Yâni AP. yöneticileri ne yapıp yapı bu verimli torakları toprak ağalarına devretmeye kararlıdır.

Devlet Plânlama Teşkilâtının bu işle görevli komisyonunun raporuna göre daha önce de devlet çiftliği topraklarına yapılan iskânlar ters sonuç vermiş ve buraları zamanla büyük toprak sahiplerinin eline geçmiştir. Çünkü devletten ekonomik ve politik destek görmiyen yoksul köylünün kendisine verilen toprağı satıp göçmekten başka yapacağı şeyi kalmamaktadır.

Şimdiye kadar feodal ağa desteğine mahkûm iktidarlar, esasen, 7 milyon hektara yakın hazine arazisinin büyük bir kısmına büyük toprak sahiplerinin el koymasına göz yummuşlardır. Yeni orman parçalarının dağıtılması tasarısı gibi bu tasarı ile de AP. iktidarı hazine arazilerinden yeni parçalar koparma sevdasındadır. Ve bu talan dur diyebilecek emekçi sınıflar güçbirliğine kadar sürüp gidecektir.

10 Kasım törenini Alman polisi engelledi

Almanya'daki devrimci işçi ve gençliğin bildirdiğine göre, 10 Kasım sabahı Bonn Büyük Elçiliğimizde işçi ve gençlerin de katılmasıyla yapılacak olan ATATÜRK'Ü ANMA TÖRENİ, Alman polisinin FİİLÎ müdahalesiyle engellenmiştir.

Heidelberg'teki Türk Toplumcular Ocağı, Büyükelçilik binasını kuşatan ve elçilik bahçesine giren Alman polisinin bu davranışını yayınladığı bir bildiriyle protesto etmiş, ayrıca ayni nedenle Büyükelçiliğe de bir protesto mektubu göndermiştir.

Bildiri ve mektubun metinlerini aşağıda veriyoruz:

10 Kasım 1968 Pazar günü, Atamızın ölümünün 30. yıldönümünde, TC. Bonn Büyükelçiliği binası, devletimizin eğemenlik hakla rı ihlâl edilerek Alman Polisi (yabancı kuvvetler) tarafından kuşatılmış, bina bahçesinin içine polis girmiştir. Böylece devrimci Türk işçileri ve öğrenciler tarafından yapılması kararlaştırılan «Atatürk'ü Anma» toplantısının önüne geçilmek istenmiştir. Bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemâl'in ölüm yıldönümünde Büyükelçiliğin bu tutumunu nefretle karşılar, tam bağımsız ve demokratik Türkiye uğrunda çarpışmaya devam edeceğimizi bütün Türk halkına duyururuz.

Bu vesile ile Bonn büyükelçiliğine yazılan mektup metni aşağıdadır:

TC. Batı Almanya Büyük Elçiliğine;

10 Kasım 1968 Pazar günü Büyük Atatürk' ün ölümünün 30. yıldönümünde yapılması düşünülen «Atatürk'ü Anma Mitingi» Alman polisinin elçilik binasının etrafını sarması ve bahçeye pek çok sayıda Alman polisinin sokulması sonucu önlenilmek istenmiştir. Bu durum büyük Atatürk'ün kurduğu bağımsız TC. Devletinin hükümranlık haklarının zedelenmesidir. Biz Türk toplumcuları, 1968 yılının gerçek Atatürkçüleri olarak tutumunuzu büyük Ata'mıza ihanet sayar, gayrı millî tutumunuzdan dolayı sizi şiddetle protesto ederiz.

**Türk Toplumcular Ocağı
Başkanı: Metin Günday
Heildelberg**

NOT: Bir Büyük Elçi olarak 10 Kasım millî yas günümüzde elçilik binasında bulunarak Ata'yı anmanız gerekirdi. Oysa Alman basının bildirdiğine göre, elçilik binasında değil, Alman Devlet Başkanının tertiplediği av partisinde, imişsiniz. Bu hareketinizle yukarıdaki iddiamızı doğrulamış oluyorsunuz.

VİETNAM
—çevir kazı yanmasın—

Üç haftalık bir direnmeden sonra, Saygon hükümetinin Paris barış görüşmelerine bir heyetle katılmaya razı olduğu açıklandı. Bu satırların yazıldığı sırada henüz heyete kimin başkanlık edeceği bilinmiyor, fakat genellikle, kukla yönetimi, ikinci adam Kao Ki'nin temsil edeceği sanılıyordu.

General Tiyö'nün mağrur tavırlı beyanatlardan sonraki bu dönüşü, Amerikanın verdiği söylenen garantilerle mazur göstermeye çalışacağı şüphesizdir. Güneyin ön şart olarak ileri sürdüğü bu garantiler üç tanedir:

1) Ulusal Kurtuluş Cephesiyle (FLN.) koalisyon yapılmıyacak.

2) Güney ve Kuzey arasında 3. bir tampon bölge kurulmıyacak.

3) Görüşmeler boyunca, Amerika-Güney Vietnam delegasyonunda Saygon yönetici durumda olacak.

Birinci şart, Saygonun, harp sonrası dönem için korkularını dile getirmektedir. Bilindiği gibi (FLN.), Güney Vietnamın yarısından çoğuna hâkim durumdadır, halkın bü yük çoğunluğunca desteklenmektedir. Demokratik bir seçimde çoğunluğu kazanacağı bütün dünya tarafından apaçık bilinmektedir. Hattâ bu gerçek eski başkan Eisenhower tarafından dahi itiraf edilmişti. Bu bakımdan kukla generaller bir yandan FLN'i geri plâna itmek için ümitsizce çaba harcarlarken, bir yandan da Güney Vietnamda yeni oyunlar tezgâhlanmaya çalışılıyor. Hafta içinde gelen haberlerde bir grup din adamı (katolik ve budist) ve sendikacının, «ateşkes» ten sonra (FLN) tarafından yönetilecek «komünist» politikasına karşı tek cephe kurmaya çalıştığı bildiriliyor. En nüfuzlu budist dinî lider Tri Kuang'ın muhalefet ettiği bu hareketin temsilcileri, seçimlere, «ko-



münizme karşı olduğunu ilân eden» herkesin katılması gibi, pek demokratik (!) bir sistem teklif etmekteler.

İkinci şart için Kuzey Vietnam ve FLN'in ne düşündüğü henüz bilinmiyor.

Son derece suni, şeklî ve gülünç görünen, Saygonun, Amerika — Güney Vietnam delegasyonunu yönetme isteğiyle ilgili 3. şart ise birtakım ard niyetler taşıyor. FLN'in bağımsız bir heyetle temsil edilmesine karşı çıkan, fakat bunu Amerikaya bile kabul ettiremeyen kukla generaller, böylece, görüşmelerin «iki kamp» arasında yapıldığı havasını vermeye ve kendileri için manevra serbestliği sağlamaya çalışıyorlar.

Bu bakımdan batı basını, sadece görüşmelerin başlaması için iyimser görünüyor; Nixon'un da yönetimi ancak Ocak başında ele alacağını da hesaba katarak yakın bir sonuç beklemiyorlar. Bize gelince; bizim Vietnam konusundaki aşırı iyimserliğimiz, (defalarca

10 Kasım sabahı Bonn'daki büyük elçiliğimizde işçi ve gençlerin de katılmasıyla yapılacak olan Atatürk'ü anma töreni Alman polisinin fiili müdahalesiyle engellenmiştir.

olaylar

söylenmiş olmasına rağmen tekrarında yine fayda var) ne Saygon generallerinin iyi niyetine dayanıyor, ne de Nixo'un Asya'dan çok Avrupadaki duruma ağırlık vermesine...

Yıllarca süren Vietnam Kurtuluş Savaşı, Vietnam halkını öylesine olgunlaştırdı, öyle keskin bilinçli, yenilmez kadrolar yetiştirdi ki, artık emperyalizme düşen, kuyruğu toplayıp sıvışmaktır oradan. Başka türlüsü olamaz!...

İPSD'nin bildirisi

İşsizlikle pahalılıkla savaş derneği Cumartesi günkü mitingten evvel bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildiride şöyle denmektedir:

Kardeşlerimiz,

Bu gidişe artık dur demenin zamanı geldi. Politika esnafı, aralarındaki koltuk kavgası yüzünden dertlerimizle ilgilenmemekte ve işlerisi için de bize ümıt vermemektedir. İş başa düştü. Bunun için; çeşitli işlerde çalışan veya işsizlik yüzünden çalışamayan işçi, köylü, esnaf, memur, sanatkâr, aydın, ev kadını, talebe bazı kardeşlerimiz, yani biz halk çocukları, elele, omuz omuza verdik ve bir dernek kurduk. Bu derneğin adı «İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği» dır. Anayasamızın ve kanunların koruduğu Derneğimizin amacı; emperyalizmi (yani büyük sömürüyü ağalığı dize getirmek ve aracı bezirgânlar ile büyük patronların aşırı kârlarına set çekmektir.

İşsizlik ve pahalılığı azaltmak, halkımıza ucuz yiyecek ve giyecek maddeleri sağlamak için çeşitli tedbirler düşünen derneğimiz; bu arada ilk adım olarak, büyük miting ve yürüyüş yapmaya karar verdi. Bu miting ve yürüyüşün maksadı; yurttaşlarımız arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak, halk olarak gücümüzü görmek ve göstermektir. Bütün vatandaşlarımız, çoluk çocuk bu miting ve yürüyüşe mutlaka katılmalıyız. Ancak bu şekilde, işsizlik ve pahalılığı yaratanları, külâhlarını önlerine koyarak düşünmek ve tedbir almak zorunda bırakabiliriz.

Sevgili Kardeşlerimiz,

Büyük miting ve yürüyüş: 30 Kasım 1968 Cumartesi günü saat 13'te Beyazıt Meydanında başlayacak ve Taksim'de bitecektir.

Nemelâzımcılığı bırakalım ve karımızla, çocuğumuzla, kucağımızdaki yavrumuzla, ihtiyar ana ve babamız'a mitinge katılalım. Katılalım ki; işsizlik ve pahalılık canavarını ezmek için ilk adımımızı atmış olalım. Katılalım ki, dosta, düşmana karşı «Bıçak kemiğe dayandı, fakir halkımız uyandı» diyebilelim.

Hasan Hüseyin mahkûm oldu

«Kızılırmak» adlı eserinden dolayı 30 Ocak 1967den beri yargılanmakta olan şair Hasan Hüseyin (Forum Dergisi Yazı İşleri Müdürü) 25 Kasım 1968 Pazartesi günü Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan duruşması sonucunda, üç yıl süreyle ağır hapis ve iki yıl süreyle Kayseri'de sürgün cezasına mahkûm olmuştur.

«Kızılırmak» adlı eser üç bilirkişi kurulundan geçmişti. Tek kişilik bilirkişi Prof, Recai Okandan aleyhte; Prof. Hakkı Uma Prof. Aziz Köklü ve Prof. Kenan Akyüz'den müteşekkil ikinci bilirkişi kurulu lehte; Prof. Nermin Abadan, Prof. Uğur Alacakaptan ve Prof. Hasan Eren'den müteşekkil üçüncü bilirkişi kurulu çoğunlukla lehte karar vermişti. Türk Ceza Kanununun 142/1. Maddesine göre açılan dava bu arada birkaç defa heyet değiştirildikten sonra, 142/4. maddeye dayanılarak görülmüş ve deliller eserin lehinde olduğu halde Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, şair Hasan Hüseyin'i 142/4. maddesi gereğince mahkûm etmiştir.

Son duruşmada gerek sanık Hasan Hüseyin ve gerekse avukatı Halit Çelenk eserin didaktik yönü bulunmadığını, bir sanat eseri olduğunu ve bilirkişi raporlarının eserde suç görmediğini söylemişlerse de mahkeme heyetinin kararı aleyhte olmuştur.

Karar temyiz edilecektir.

Erdost "Halk Savaşı Halk Ordusu„ nu yayınladığı için ifade verdi

Vo Nguyen Giap'ın Halk Savaşı Halk Ordusu adlı kitabını yayınladığı için Sol Yayınları Yönetmeni M. Erdost Ankara Birinci Sorgu Yargıçlığına çağrılarak ifadesi alınmıştır. Sulhi Dönmezer'in, kitap hakkında verdiği bilirkişi raporuna istinaden, Erdost hakkında «komünizmi övme» suçundan tahkikat yürütülmektedir.

Mehmet Ali Aybar'ı eleştiren yazısından dolayı Muzaffer Erdost ve Bora Gözen hakkında komünizm propogandası yapmaktan soruşturma açıldı

Mehmet Ali Aybar'ın «Türkiye Sosyalizmi» adlı yazısını «Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm» başlığı adı altında dergimizde yayınlanan yazılarından dolayı, «komünizm propagandası» yaptığı isnadı ile Muzaffer Erdost; İstanbul Savcılığının talimat yazısı üzerine; Ankara Basın Savcılığına dâvet edilerek ifadesi alınmıştır.

Öte yandan dergimiz yazı işleri müdürü Bora Gözen hakkında da, «Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm» adlı yazıyı yayınladığı için tahkikat açılmış ve Bora Gözen İstanbul Basın Savcılığına dâvet edilerek ifadesi alınmıştır.

AYIKLA PİRİNCİN TAŞINI

rıfat ılgaz

Aynı düşünce

Celâl Bayar Büyük Kongrenin kulislerini yönetmek için postu sermiş Ankara'ya. AP lileri bütün hiziplerliyle almış elinin içine. Demirel'in yeminlileri bile bu dişleri döküllmüş kurda:

«Beyefendi sizinle aynı düşüncedeyiz» diye telefon edip haber gönderiyorlarmış!

Dediklerine göre Demirel bütün bu olup bitenlere boş veriyor, «Güçlü çıkacağız bu kongreden!» deyip duruyormuş. Adamlarına aynı düşüncede olduğunu söyleten gene kendisi olmasaydı güçlü değil güç çıkardı kongreden!

Ama bu aynı düşünce ne? Canım hep aynı düşünce! Koltuk düşüncesi!...

Kafes kafes kafalar

AP. Büyük Kongresi için kadın kolu bir marş düzenlemiş. Bu marştan bir iki dize:

«Kafes kafes kafalar ve prangalı diller, Buluşup yola çıktı Adalet Partililer.»

Bu «kafes kafes kafalar» doğrusu büyük buluş... Yani örümcek ağları gibi kafesler.. kafaların içinde... Herhalde bu sözcükler, marşın da «nakarat» ıdır. Kafes kafes kafalar... Kafes kafes kafalar...

No Grada

Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Birliği yeni Amerikan elçisi Komer için bir bildiri yayınlamış. Vetnam'da sindirme hareketini idare eden bu ünlü Kişinin halka insafsızca kıyan bir canavar olduğunu belirttikten sonra bunun «persona no grada» olmasını istiyor... Yani istenmiyen adam... Bir canavar olduğu belirtilen bu ekselânsı, istenmiyen adam da olsa gene de adamdan say mak okullarının adına yaraşır bir incelik gibi geldi bize... Bravo ilerinin değerli politikacılarına!

Bu olayda da kanun adına hareket edenlerin kanun dışı davranışlarının hasıraltı edilmesi mümkündür. Ancak bu tip davranışlar toplumun tansiyonunu gittikçe yükseltmekte ve Demirel'in oturduğu koltuğu, üzerinde durulması güç olacak kadar sivrilmektedir.

COMMER RAHAT ETMEYECEKTİR

Amerikan elçisi Commer Türkiye'ye gelirken devrimci gençlik yeniden coplandı, tekmelendi, ağız dolusu küfürler yedi. Artık anlaşıldı ki ne zaman bir Amerikalı gelse toplum polisi gençleri coplamak ve tekmelemek için fırsat bulacaktır.

Geçen Perşembe Yeşilköy hava alanındaki olaylar bunun tipik mısalidir. Toplum polislerinin davranışı, olayları önlemek değil, adam dövmek kastıyla hareket ettiklerini açıkça göstermektedir. Olay sırasında orada bulunan tanıkların ifadeleri bu yönde olmuştur. Hattâ valinin gazetelere bile geçen «vurmayın» emrini dinlemiyerek gençlere saldıran polislerin, emniyeti sağlama görevini yaptıkları söylenemez. Hangi etkiler altında bu derece saldırgan olabilmektedirler? Türk polisleri için Amerikalıların öcünü alıyorlardı demek çok acı olacaktır. Ama bu davranışın cevabını mutlaka vermek gerekmektedir.

Commer'in gelişi devrimci gençlerin ve binlerce halkın tepkisine sebep olmuştur. Bu tepkinin altında Amerikan emperyalizmine duyulan hınç yatmaktadır. Bu hınç CİA ajanı Amerikan elçisinin İstanbula uğrayacağı haberi yayılınca, 100'e yakın genci bir anda Yeşilköy'e dökmüştür. Yeşilköy havaalanında gençlerle birlikte 200e yakın toplum polisi de birikmiştir. Bekleme Salonunda toplanan gençler, elçinin uçağını beklerken emperyalizm ve Amerika aleyhinde tezahürat yapmışlar, «Bağımsız Türkiye» diye bağırmışlardır. Bir süre sonra alana inen bir Pan Amerikan uçağı, tereddüte sebep olmuş, elçinin o uçakla geldiği söylentileri yayılmıştır. Bunun üzerine gençler alana çıkmak istemişler tam bu anda Toplum Polisinin saldırısıyla karşılaşmışlardır. Toplum Polisinin gençlere saldırırken galiz küfürler ettiği ve özellikle genç liderlerin üzerine çullandığı görülmüştür. Örneğin Devrimci Öğrenci Birliği Başkanı Deniz Gezmiş'in üzerine 8-10 toplum polisinin gittiği, onun önünde ve yanındaki gençlere dokunmayıp doğrudan doğruya Deniz Gezmiş'i hedef aldıkları görülmüştür. Polisler yakaladıkları gençleri, götürecekleri yerde dövmeye başlamışlar ve valinin vurmayın emrini dinlememişlerdir. Ancak ilgililerin bu konuda daha fazla gayret göstermemeleri ve dayak olayına genellikle seyirci kalmaları dikkati çekmiştir. Bu arbedede yakalanan gençlerin sayıları ve nereye götürüldükleri geç vakitlere kadar öğrenilememiştir. Gece saat 01'e doğru gazetelere 18 öğrencinin nezarete atıldığı haberi gelmiştir. Bu öğrenciler Deniz Gezmiş, Mustafa Gürkan, Cihan Alptekin, Rahmi Aydın; Cemal Erdi; Selâhattin Okur, Mustafa Zülkadiroğlu; Akın Kitaboğlu, Abdülkerim Akpınar; Münir Polat; Kemal Soysal, Hilmi Pekoğlu; Haşmet Adakan; Şevket Toker, Toygun Eraslan; Alpay Yalçın, Yücel Özbek, Tamer Bulbay'dır. Bu öğrencilerin büyük çoğunluğu DÖB'e bağlıdır.

Ertesi gün saat 15 sıralarında Bakırköy Adliyesine getirilen öğrenciler burada mahkeme huzuruna çıkarılmışlardır. Bu arada bir çoğunun yaralı olduğu gözden kaçmamıştır. Bakırköy Asliye Ceza Mahkemesinde polise fiili mukavemet ve 171 sayılı kanuna muhalefetten yargılanan gençlerden DÖB başkanı Deniz Gezmiş, Yönetim kurulu üyesi Mustafa Gürkan, üyelerden Rahmi Aydın; Mustafa Zülkadiroğlu, FKFden Toygun Eraslan tutuklanmışlardır.

Toplum Polisinin olaydan sonra davranışı da dikkat çekicidir. Adliye'ye getiri'en gençler mahkemeye çıkarılmadan önce avukatlarıyla görüştürülmemişlerdir. Bakırköy Adliyesine getirilenler bir odaya kapatılmış ve etrafı toplum polisiyle sarılmıştır. Bu sırada Adliye önüne gelen gençler ve halk 500'e yakın bir kalabalık meydana getirmişler, gençler lehinde tezahürat yapmışlardır. Tutuklanan öğrenciler polis arabalarına binidirilirken «Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye» diye bağırarak ne için mücadele ettiklerini belirtmişlerdir.

Geceyi Beşiktaş Toplum polisi merkezinde geçiren öğrenciler 24 saat aç ve susuz bırakılmıştır. 1-1,5 metre eninde dar penceresiz, havasız bir koridora kapatılan gençler polislerin kendilerine devamlı küfür ettiklerini söylemektedirler. Polisin bu hareketi karsısında ilgililerin nasıl davranacağı merak konusudur. Ama birçok olaylarda olduğu gibi bu olayda da kanun adına hareket edenlerin kanun dışı davranışlarının hasıraltı edilmesi mümkündür. Ancak bu tür davranışlar toplumun tansiyonunu gittikçe yükselmekte ve Demirel'in oturduğu koltuğu, üzerinde durulması güç olacak kadar sivriltmektedir. Fakat anlaşılan Demirel bunun pek farkında değildir.

Nitekim bu olaylar olurken Başbakan Süleyman Demirel TRT'de yayınlatılan AP kongresi konuşmalarında Amerika'dan dost ve müttefik diye bahsetmekte 6. Filonun «her zamanki ziyaretine» karşı gösterilen tepkiyi, nizam ve intizamlara karşı olanların, misafirperver olmayanların davranışları olarak nitelemekteydi. Gafletin, dalaletin bu ne büyük bir misalidir.



Deniz GEZMİŞ

— Saldırılar önce ona —



Mustafa GÜRKAN

— En önde mücadele etmek —

TİP'te olağanüstü kongreye doğru

TİP içindeki çalkantı durulmuş değildir, her geçen gün yeni yeni olaylar olmakta, Aybarcı'lar Arenci'ler üçüncü yol cu'lar kesif bir faaliyet içinde görünmektedirler. Önümüzdeki günlerde Arenci'lerin yeni kongre için hazırlıklarını tamamlayacakları kuvvetle tahmin edilebilir. Olağan üstü kongreyi toplama şartı olan beşte bir çoğunluk, ilk kongrede Arenciler tarafından verilen 70 imzalı önergeyle zaten hazır durumdadır. Ancak aynı delegelerle toplanacak kongrede, çoğunluğu etkiliyebilme problemi ortadadır. Bilindiği gibi Aybar, Sendikacılar, doğulu ağalar ve sağcı basın tarafından sıkı sıkıya tutulmaktadır. Bu sıkılıktaki bir bağı koparmak oldukça güçtür. Ama Arencilerin bütün kozlarını oynamamış olmaları meseleyi ortada bırakmaktadır. Aren taraftarları kongre hazırlıklarıyla meşgul olsunlar, Üçüncü Yolcu'lar da kesif bir kulis faaliyetine girişmişlerdir. Özellikle İstanbul ilinde dolaştırılan ekipler çok orjinal (!) fikirler öne sürmektedirler.

Örneğin, bu ekipler yeni bir taban mu halefeti yaratmak iddiasındadırlar. Bu muhalefetin özelliği kişilerle uğraşılmamasıdır. Aybar genel başkan kalsa da, sendika ağalarının sağ baskısı devam etse de bu önemli değildir. — Zaten bu kişi'lere göre Aybar, Çetin Altan'a elbette tercih edilir.

Önemli olan tüzük ve programın değişmesidir. Yönetici'ler örgütlenmeye önem vermemişlerdir. Gençlik sorununa önem vermemişlerdir. Kritik ve otokritiğe önem vermemişlerdir. Eğitime önem vermemişlerdir. İşte bütün bunların halledilmesi için programın değiştirilmesi yetmektedir. Zaten Aybar kendi kitabında programı aşmıştır, program Aybar'dan bile geridir. O halde programın Aybar'ın ileri çizgisine getirmek lâzımdır. Demokratik devrim stratejisi yanlıştır. Partiden atılanlara üzülünmektedir ama, bunların içinde gerçekten aşırı olan'ar da vardır. Affederken makûl ve seviyeli olanları affedilmelidir. Sendikacılar konusuna fazla değinmemek gerekmektedir. Mesele sosyal demokratların partide yönetimi ele geçirmeleri değil, yalnızca program değişikliğidir.

Bu tezin savunucuları İstanbul i'çelerini dolaşmakta ve üyeleri toplıyarak konferanslar vermektedirler. Bu gezileri İstanbul İl Yönetim Kurulu'nun müsamaha ile karşılaması, disipline ne kadar meraklı olduklarını bilenler tarafından ibretle iz'enmektedir.

Üçüncü Yolcuların ne yapmak istedikleri uzun süre anlaşılamamıştır. Ancak şimdi belli olmaktadır ki Üçüncü Yol denen şey revizyonizmin revizyonculuğudur. Revizyonizmin eskiyen kadrolarını yıpranan kadrolarını partide yenilemek için harekete geçilmiştir. Ve bu hareket taban muhalefeti olarak tezgâhlanmak istenmektedir.



Beşiktaş'taki toplum polisi merkezinde 24 saat aç bırakılan Deniz Gezmiş Bakırköy Adliyesinde ekmek yiyor.

Emperyalizm kovulacaktır çaresiz

Saffet Sabri

Yeni Amerikan elçisi İstanbul'da olsun Ankara'da olsun, daha hava alanına inerken, vatansever gençliğin sert tepkisiyle karşılandı. Toplum Polisi, Yeşilköy havaalanında gençlerimize kıyasıya vurmuşlardır. Devrimci Gençlik Amerikan büyük elçisinin gelişinden son anda haberdar olmuş ve 100-120 kişilik bir grup halinde Yeşilköy havaalanına gitmişlerdir. Toplum polisi, bu bakımdan, bu az sayıdak., Üniversitelileri hunharca hırpalamaya imkân bulmuştur. Bir vatanse vere on toplum polisi kıyasıya saldırmıştır. Ankaradaki karşılamada gençlik bini aşkındı ve toplum polisi çok daha sa kindi.

Amerikan polisinin zencilere yaptığını toplum polisi, Türk gençliğine yapmayı adet haline getirmiştir.

Sükan'ın emriyle yapılan bu saldırının, hesabının sorulacağı günlerin her gün biraz daha yaklaştığına Devrimci Genç'iğin inancı tamdır.

Peki — Amerikayla siyasi ilişk'lerimiz devam ettiğine göre, Amerika'nın Türkiye'de bir büyük elçisi bulunacaktır elbette. — gibisine, gençliğin bu tepkisini kınayanlar da çıkacaktır muhakkak.

Eşit koşullardaki devletlerarası ilişkiler söz konusu olsaydı bu kınayıcılarımıza hak verenler de çıkabilirdi. Oysa, Amerikanın diğer devlet'erle ilişkileri, özellikle geri kalmış devletlerle ilişkileri, en büyük emperyalist bir devletin, tâbi ülkelerle ilişkilerinin en tipik örneğidir.

Ama, istiklâl mücadelemizde, ata'arımız, emperyalizme karşı tâbi ülkelerin, ne yapıp yapıp göstermesi gerektiği tep kinin en tipik örneğini vermişlerdir.

Oysa Amerika Türkiye'ye karşı Birinci Dünya Savaşındaki mandacı tutumunu İkinci Dünya Savaşından bu yana, yürürlüğe koyma çabasındadır. Bu bakımdan her Türk vatanseverinin, özellikle Cumhuriyeti emanet almış olan Türk Gençliği'nin bağımsızlığımızı tanımmaz hâle sokan, Amerikalıya karşı tutumun, Kuvayı Milliyeci atalarımızın İstiklâl Savaşı eyleminin yörüngesinde olması doğaldır.

Amerika, Saygon'da vatan hainleriyle kurduğu ilişkileri, memleketimizde de uygulama politikasına son verme'diği sürece, Türk vatanseverlerinden, Türk Gençliğinden, çâresiz, istenmeyen kimseler muamelesi görecektir.

Amerika'nın, sivil olsun, asker olsun temsilcileri, bütün dünyada, karşılaştıkları bu ve benzeri tepki'erin, bizde de olmasını olağan karşılayabilirler. Hele Mustafa Kemal Türkiyesi için bu tepkiler onlar için daha da olağandır. Fakat yerli işbirlikçiler ve onların bes'emeleri, kendi çıkarları açısından tam bir paniğe kapılmaktadır. Bu arada, bu paniğin etkisiyle daha da bir teslimiyet eğilimi gösterebilirler. Bu tutumları kendilerini memlekette, her gün biraz daha, Ramazan geceleri davul tokmağı sallayan gece bekçisi durumuna dönüştürmektedir çâresiz. En hayati sorunlarımız söz konusu bile o'sa, son söz, Amerikanın Türkiye'deki sivil veya asker mümessillerinin dudakları arasından çıkacak fısıltıla ra bırakılmaktadır.

Ama, öte yandan her cop darbesi bu işbirlikçilerin siyasî itibarını biraz daha kırmakta ve Tam Bağımsız, Gerçekten Demokratik Türkiye için, Ulusal Güçbirliğine ortam hazırlamaktadır.

Dış yar
yabancı ser

T.M.G.T. tarafından düzenlenen az gelişmiş ülkelerle gelişmiş ülkelerin karşılıklı ilişkileri hakkındaki seminerde bir konuşma yapan Arkadaşımız Aslan Başer Kafaoğlunun bu ilginç konuşmasının ikinci bölümünü okurlarımıza sunuyoruz.

Buraya kadar ekonomik yardım ve yabancı sermaye yatırımlarının bir az gelişmiş ülkeye olan parasal sonuçları inceledik. Oysa ekonomik olaylar asıl ekonomide alt yapıda meydana getirdikleri fayda ve kusurlarla değerlendirilmelidir. Dış Yardım ve Yabancı Sermaye yatırımlarının bir Millî ekonomide meydana getirdiği çarpıklıklar aslında rakamlara dökülemiyecek bir ölçüdedir ve rakamlarla gösterilenin çok üstünde bir fiatla az gelişmiş ülkelerce ödenmektedir. Bu sonuçları birkaç başlık altında inceleyebiliriz:

A. Atıl kapasiteler

B - Özel Sektöre Dayanan Bir Kalkınma Politikası

C - Gereksiz Fiat Artışları

D - Gereksiz aşırı makineleşme. Bazı kesimlerde

E - İhracatta komisyoncu türemesi

A - Atıl kapasiteler

Dış yardımın ve yabancı sermayenin ön plâna geçtiği ekonomilerde Plânlama ikinci plâna geçmektedir. Plânlama burada geniş anlamıyla alınmalıdır. Bize göre aslında gelişmiş ekonomiler de bir ölçüde p'ânlı ekonomidir. Gelişmiş kapitalist ekonomilerde de ekonomiye hâkim olan çareler gelişen talep koşullarına göre üretim ve dağıtımı plânlarlar. Gelişmiş ekonomilerde bir araya getirilmemiş bu plânların Sosyalist plânlamadan farkı ikincilerin toplumsal açıdan gelişmeyi ön plâna almalarına karşılık, birincilerin daha çok kârlığı esas tutmasıdır. Gelişmemiş ekonomilerde ise hâkim olan, döviz kaynaklarını elinde tutan dış sermaye çevre'eri olduğundan ve bu çevreler de çeşitli şekillerde ekonomiye nüfuz etmeyi ön plâna aldıklarından, toplam talepten çok ne bahasına olursa olsun ekonomiye girip köprübaşı elde etmeyi düşünürler. Böyle olunca da ekonomide bir kısım, karşılığında talep bulunmayan mal ve hizmet üretici kapasiteler meydana gelir. Bunun gözümüz önünde ki en iyi örneği Türkiye'de dir. Türkiye'de ekonominin belini büken âtıl kapasitelerden bir kaçını buraya sıralayalım:

a) Ulaştırma Alanında - Türk ekonomisinin çarpık duruma giden sanayiinde şüphesiz en büyük ve vahim rolü ulaştırma da bir kısım kapasiteler âtıl bırakılırken, diğer kısım ulaştırma kapasitelerinin yaratılması ve bunun için önemli bir ölçüde döviz harcanması gelir. Filhakika bir yandan Demiryol'arı ve Denizyollarındaki kapasiteler âtıl bırakılırken, öte yandan Millî Piyasa'ya geniş ölçüde motorlu kara taşıt aracı sürülmektedir. Motor'u kara taşıt araçlarının yol ve bakım masrafları ile kapasite altında çalışan Demir ve Denizyolları tesislerinin giderleri bu fakir ekonominin sırtına yeniden yükler yüklemektedir.

Şişiri'en kara taşıtları talebi ile Montaj yapan kara taşıtları endüstrisine ve buradan da gine atıl kapasiteli bir kara taşıtları endüstrisine gidilmiştir. Şimdi bu alanda durum şudur:

Denizyoluyla veya demiryoluyla naklinin daha ekonomik olacağı yükler dahi kamyonlarla taşınmaktadır. Bu taşımalar ekonomiye dâvize bağlı Lâstik, petrol ve yedek parça da dışarıya daha bağlı bir bünye kazanmaktadır. Bu bünye ile birlikte şişirilen karataşıtları talebi Beş yıllık II nci Plân'ın ilk yıl programında 9.000 olduğu hâlde, bugün Türkiye'de 20.000 kamyon üretebilecek bir taşıt sanayii kurulmuştur. Bu sanayiin yatırımları ve % 50 civarındaki yedek parçaları için (CKD parçalar) döviz tahsisi yapılmış ve bu tahsisler transfer de edilmiştir. Millî ekonomi bu çapta bir üretimi karşılayamadığından burada yeniden bir atıl kapasite meydana gelmiştir. Bu âtıl kapasiteler mutlaka kaderine terkedilmeyecektir. Ürünlere alıcı bulunmasını sağlıyacak bir ekonomi politikası gerek malî plânda gerekse sektörler arasında yürütülecektir. Ama bu atıl kapasitelere iş bulunurken yeni bir takım Demiryolu ve Denizyolu ulaştırması âtıl kurulacaktır.

b) Dayanıklı Tüketim Mallarında: Bu alanda 1950 den sonra enflâsyonist bir para politikası ile şişirilen özel tüketim talebi yıllar yılı büyük döviz israflarına sebep olmuştur. Sonuç burada

Dışardaki Amerikan Özel Yatırımları ve Amerikaya D

31 Aralık itibariyle kümülâtif Yatırımlar
1964) Geçici

				Toplam	Madencilik	Petrol	İmalât	Hizmetler	Ticaret	Diğer	1960
Bütün Bölgeler	32.778	37.226	40.686	44.343	3.564	14.350	16.861	2.023	3.736	3.808	2.355
Kanada	11.198	12.133	13.044	13.820	1.671	3.228	6.191	467	805	1.458	361
Avrupa	6.681	8.930	10.340	12.067	56	3.086	6.547	53	1.472	854	397
Avustralya	994	1.271	1.460	1.582	100	444	856	2	87	93	37
Grup Toplamı	18.873	22.334	24.844	27.469	1.827	6.758	13.594	522	2.364	2.405	795
				% 6.6	% 24,6	% 49,5	% 1,9	% 8,7	% 8,7		
Güney Amerika	8.387	8.424	8.662	8.932	1.098	(3) 3.142 (4)	2.340	568	951	832	641
Diğer Batı Yarım Küresi	884	1.050	1.229	1.386	250	569	166	49	89	263	78
Afrika	925	1.271	1.426	1.629	356	830	225	2	93	122	— 17
Asya (1)	12.487	13.245	14.110	15.009	1.738	6.555	3.266	674	1,371	1.403	1,555
Uluslararası (2)	1.418	1.647	1.733	1.865	% 11.6	% 43,7	% 21.7	% 4.5	% 9,1	% 9,4	
					—	1.038	—	827			5

(1) Muhtemel İspanya ve İsraili de içine almış.

(2) Liberya ve Panama gibi yerler de görünmekle beraber, bütün dünyada çalışanlar dahil.

(3) Arjantin, Kolombiya Venezuela «Diğer» başlığı altındadır.

(4) Arja
ğer»

Kaynak: Statiscal Abstract of the U.S. 1966, Tablo: 1239

dım ve
ıaye üzerine

A. Başer KAFAOĞLU

Dış yardım ve yabancı sermaye yoluyla geri kalmış ülkelerin ekonomileri Sağlam yollardan saptırılmakta, bir keşmekeşe mahkûm ve yenik bırakılmaktadır. Az gelişmiş ülke ekonomistlerinin üzerinde durmaları gereken asıl konu bizce budur.

da Montaj sanayiine gidilmiş, fakat bu sanayide de, neticeleri «kara taşıtları sanayii» ölçüsünde olmamakla beraber, ekonomiye atıl kapasite yükü yüklenmiştir. Bu atıl kapasite ürünlerinin eritilmesi de yeni ve hatalı ekonomik kararlarla ele alınırsa, ki geçmiş uygulama böyledir, talep artışı yatırım malları üreten sanayie gidecek fonları sınırlayacaktır.

Sanayide yeniden ele alınan binek otomobili, plâstikler, gibi konularda ve açtırılması için teşekküre geçilen kapasitelerinde de ilerde ayni durumlar meydana çıkacaktır.

B — Özel Sektöre Dayanan Bir Kalkınma Politikası

Amerika ve diğer yatırımcı ve yardım yapan ülkeler de yardım politikalarının Özel sektöre dayalı bir ekonomi de yürütmeyi tercih etmekte ve hükûmete bunu dayatmaktadır. Bunun çeşitli çeşitli sakıncaları ortaya çıkmaktadır. Politik sakıncalar bir yana, sırf tekmih ve ekonomik bir sakıncayı burada açıklayalım: Sanayi, özellikle ağır sanayi büyük yatırım ve tekmil eleman gerektirir. Bu yatırımların amostismanı ile malî sermaye faizlerinin kurtarılması da asgarî bir ekonomik kapasiteye ihtiyaç gösterir. Asgarî ekonomik kapasite bazı sanayi kollarında, örneğin kara taşıtları sanayiinde, öyle bir yerden geçer ki ancak bir ya da birkaç teşebbüsün üretiminin Millî Ekonomice karşılanması mümkün olabilir. Oysa bir veya iki teşebbüs dışında kuruluşa izin verilmemesi mümkün değildir. Çünkü:

a) Özel teşebbüsçü hükümet bunu yapamaz,

b) Bu çapta bir tekeli bir tek veya birkaç markaya tanıtmak yabancı sermaye çevrelerince önlenir.

Böyle olunca bakarsınız ki on beş tane kamyon montaj firması ve tesisi kurulmuş ve âtıl kapasiteler fakir bütçenin sırtına yüklenmiş.

Yabancı sermayenin Türkiyeye dayattığı Ereğli Demir Çelik tesislerinin oluşma ve gelişmesini burada ayrıca anlatmıyacağım. Ancak burada İKA ajansının yatırım bülteninin 29 nci sayısında verilen bir haberi zikretmekte yarar görüyorum.

İzmitte kurulmuş bir Mannesman tesisi vardır. Bunun ilk sermayesi 5,6 milyon lira idi ve bunun 2,9 milyon lirası aynî sermaye olarak yabancı ortak tarafından konulmuştu. Sonra bu sermaye 35 milyon liraya çıkarılınca yabancı ortağın vaz'ettiği sermaye aynî olarak 14.445.000 ve 2.355.000 konsolide olacak temliki ile 16.700,000 TL.ya çıkmıştı. Şimdi şirket 10 milyon liralık bir tevsiat yapmak istemektedir ve bunun dış ödemesi 3 milyon liradır. Bunun için şirket 1966 da sermaye tevsii talebinde bulunmuştur. Buna ilgili makamlarca transfer edilecek kâr kadar ihracatta bulunmak şartiyle izin verilebileceği ce vabı verilmiştir. Oysa bu ihracat mümkün değildi, çünkü yabancı ülkelerde 903 TL. olan çelik band Türkiye'de 2150 lira idi ve bu çelik band Ereğli Demir Çelikten sağlanmaktadır. Aradaki fiat farkı görüldüğü gibi % 250. Bültenin tavsiyesi şu, ihracat yapanlara Ereğli Demir Çelik mamulleri yerine ithalât yapılmasına izin verilsin.

Bu haberin altında yatan Ereğli Demir Çelik İşletmesinin Türkiye'ye maliyetidir. Bu maliyet o kadar ağırdır ki, hesabı bile mümkün değildir. Şimdi gine özel teşebbüs kisvesi altında bir binek otomobili endüstrisi kurulmaktadır. Bu özel sektör endüstrisinin ekonomiye getireceği kamburlar da pek kısa zamanda ortaya çıkacaktır.

Şimdi aynı bültende, 926 sayılı haberi okuyalım. (Bülten No: 19) «Antalya'da Kemer'de inşa edilmekte olan İngiliz J. Seymour Harris And Partners firmasiyle, Koç Holding ve Alman ortaklariyle kurulan turistik tesislerin civarındaki 60 km. lik ana yolun inşası için Turizm Bakanlığı Devlet Plânlama Teşkilâtına başvurulmuş ve yol inşaatının 1969 dan itibaren programa alınmasını istemiştir. Yolun maliyeti 55 milyon lira olacak ve bunun da 8 milyon liralık kısmı bu yıl tamamlanacaktır.» Bu haberin daha iyi değerlenebilmesi için yapılacak 30-35 milyon lira değerinde olduğunu ilâve etmek gerekir. Demek oluyor ki toplamı 90 milyon lirayı bulan yatırım en az 55 milyon liralık kısım (Tesisler dışındaki kısmı) devlet tarafından gerçekleştirilecek ama bunun kârını özel teşebbüs toplayacaktır. Bu da özel teşebbüs e'iyle yatırımın ne nitelikte olduğunu ayrıca ortaya koymaktadır.

Şimdi size yeni bir haber verelim: Bu yıl içinde özel sektörün ertelenen veya muaf tutulacak silinen gümrük borçları tutarı 600 milyon liradır. 600 milyon liralı gümrük ertelemesi veya muaflığı olmasaydı bütçe ihtiyaçları için bu kadar az emisyon yapılacaktı ve para iç değeri korunmuş olacaktı. Bu gümrük ertelenme ve muafiyetlerinin hangi yatırım alanlarına tanındığı ayrıca incelemeye değer. Özel teşebbüse dayalı, yatırımın büyük kısmı devletçe yerine getirildiği halde özel teşebbüse, yani sınırlı bir zümreye hâkim olduğu maledilmesi dış yardımların ve yabancı sermayenin hâkim olduğu ekonominin bize göre en önemli ve rakamla ölçülemiyecek sakıncasıdır.

ınen Gelirler — Milyon Dolar

Yıllık Dönen Gelirler

1962	1963	Toplam	Maden	Petrol	İmalât	Diğer
3.050	3.134	3.741	399	1.922	876	543
476	455	634	114	118	269	133
526	507	654	5	64	412	173
75	57	59	3	- 6	53	10
1.077	1.019	1.347	122	176	734	316
761	801	900	172	503	92	113
130	155	116	73	33	4	7
34	123	301	32	223	13	34
1942	2.096	2.363	278	1.719	143	224
32	19	30	—	26	—	4

ın ve Şili'ye ait rakam'ar Di- aşlığı altındadır.)

Yabancı Sermaye ve Dış yardım konuları

— **Gereksiz Fiat Artışları**

Yabancı sermaye ve dış yardımla finanse edilen teşebbüsler lüzumsuz ve ölçüsüz derecede pahalıya malolmaktadırlar. Buna göre örnek olmak üzere kütahya Azot Tesisleri ile, Ereğli Demir Çelik Tesisleri verilebilir. Bu her iki tesis de ekonomimize son derece paha'ıya malolmuştur. Kredi veren gelişmiş kapitalist ülke bu kredi ya da yardımı bir şarta bağladıkça ya da illâ özel teşebbüsle kurulmasını istedikçe bunun sonucu böyle bir pahalı'ık olmaktadır. Diğer bir pahalılık örneğidir. Eskiden ithâl malı iken 70-80 bin lira olan kamyonlar bu gün montaj fabrikaları distribütörlerince 120 - 130.000 liraya bayilere intikâl etmektedir. Bunun yanında lâstikteki pahalılaşmada gözden kaçmıyacak kadar belirlidir. Yabancı sermaye malını pahalılaştırmanın çeşitli şekilleri vardır. Bunu genel tartışma sırasında ayrıca e'e alacağız.

D — Lüzumsuz Ölçüde Makineleşme.

Burada yurdiçi ve istihdam sorunları hiç kaale alınmadan lüzumsuz makine kullanılışı gözönünde bulundurulmalıdır. Örneğin karayolları yapımında ya da şehir içi ulaştırmasında kıt döviz olanakları zorlanarak makine parkı artırılmakta ya da şehir içi ulaştırmada dolmuş gibi ekonomik olmayan yöntemlere ekonomi zorlanmaktadır. Bu zorlamaların ekonomimize maliyeti de ayrıca hesaplanmalıdır.

E — İhracatta Komisyoncu yabancıların İhraç Malları Gelirlerini azaltması.

Az ge'işmiş ülkede dış ticaret özellikle ihracat, plâna bağlı bir şekilde yönetilmediğinden, bu ülkelerin ihraç malları ancak komisyoncular eliyle veya aracılığıyla ihraç edilmektedir. Türkiyemizde de durum budur. Meslek hayatımızda bunun birçok örneğini görmüşüzdür.

*

Özetlenirse, dış yardım ve yabancı sermaye yoluyla geri kalmış ülkelerin ekonomileri sağlam yollardan saptırılmakta, bir keşmekeşe mahkûm ve yenik bırakı'maktadır. Az gelişmiş ülke ekonomistlerinin üzerinde durmaları gereken asıl konu bizce budur. Nominâl olarak göze batan soygun ne kadar ağır da olsa, meydana getirilen bu çarpıklıkların ekonomiye verdiği zarar yanında bunlar hafif kalırlar.

ÖZÜR

Geçen sayımızda yayınladığımız «Üçüncü Konuşma» başlıklı yazı Münir Cerid'e aittir. İmza unutulmuştur. Özür dileriz.

Demokratik Devrim Derneği 1. Olağan Kongresi

Demokratik Devrim Derneği'nin Birinci Olağan Kongresi 24 Kasım Pazar günü Dolapdere'deki Çit II düğün salonunda yapılmıştır.

İstanbul'da 36, İzmir'de 44, kuruluş halinde bulunan Malatya'da 9, Adana'da 19 üyesi bulunan Demokratik Devrim Derneği Kongresine 84 delege katılmıştır.

Özellikle İstanbullu üyelerin katılma oranı % 50 yi aşmış ve bu konuda iyi bir disiplin örneği verilmiştir. Ayrıca İzmir'de 13 ve kuruluş halindeki Adana'dan 1 delegenin katılması, üyelerin dernek faaliyetlerini ciddiyetle izleme eyilimini göstermiştir. Ankara'da derneğin şubesini kurmakla görevlendirilenler ise kongreye bir heyet halinde dinleyici olarak katılmışlardır.

Sa'onda en göze çarpan şey üzerinde «Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye İçin» yazılı bez bant olmuştur.

Kongre saat 10 sıralarında DDD genel Başkanı Kemal İşler'in konuşması ile açılmıştır. Başkanlık divanına İstanbul delegesi Sedat Düzkan, İkinci Başkanlığa İstanbul delegesi Halil Oyman, Yazmanlıklara Adana delegesi Abdurrahman Can ve İstanbul delegesi Engin Gözen seçilmişlerdir.

Atatürk ve Devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşundan ve İstiklâl marşı söylenmesinden sonra Tüzük Değişikliği ve Tek lifler Komisyonlarının seçimine geçilmiştir.

Çalışma raporu Genel Başkan Kemal İşler, Hesap raporu ve Bütçe tasarısı Malî Sekreter İhsan Hemoğlu ve Denetçi raporu Vedii Bayraktaroğlu tarafından okunduktan sonra eleştirilere geçilmiştir.

Eleştiriler de genellikle derneğin Millî Demokratik Devrim kavramını açıklığa kavuşturma yolunda çaba sarfetmesi bu konuda bilim kurulları kurulması, somut eylem biçimleri saptanması istenmiştir. Daha sonra eleştirilere cevaplar verilmiş ve komisyon çalışmalarının değerlendirilmesine geçilmiştir. Tüzük komisyonu raporuna uygun olarak, İl ve İlçe şubelerinde üst kongreye seçilecek delege sayısının o şubeye kayıtlı **delege sayılarına** oranla tespit edilmesi kabul edilmiştir. Böylelikle bir ölçüde kayıtlara dayanan örgüt sistemi yerine eyleme katılan üyelerin hakim olacağı örgüt sistemi getirilmiştir.

Genel Kurul İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği İPSD'nin düzenlediği İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Miting ve Yürüyüşüne katılma kararı almış ve daha sonra seçimlere geçilmiştir.

OKURLARA

* PTT ile abone olan okurlarımız posta makbuzlarının arkasına açık adreslerini ve hangi sayıdan itibaren abone olduklarını yazmayı lütfen unutmasınlar.
* **İkinci yılda eski makbuzlar tamamen hükümsüzdür. Bu makbuzlardan elinde olan varsa, bun'arı gazete adresine göndermelerini önemle rica ederiz.**
* Yeni yılda aboneler için 3 parçalı, sair gelirler için 2 parçalı makbuzlar kullanılmaktadır.
* **Hazırlanmakta olan Birinci Cilt (ilk 52 sayı) idarehanelerden alan'ar için 50.— liradır. Taşradan istenirse posta masrafı ilâve olunur. Cilt kapağı 15.- liradır. Posta masrafı aynı şekilde ilâve edilir. Ciltler hazır olduğu zaman hemen ödemeli olarak gönderilmemizi isteyen okurlarımız şimdiden sıraya girebilirler.**

Dünya Para Sistemindeki Son Buhran Yahut Almanya'ya Karşı Anglo-Sakson İttifakı

Erdoğan Güçbilmez

Kasım ayı içinde Batı Alman markı üzerindeki spekülâtif işlemlerin görülmemiş miktarlara ulaşması, dünya para sistemini, Fransa ve Batı Almanyayı, ve dünya emperyalist sistemini hayatî bir buhranla karşı karşıya getirmiş bulunuyor. Sermaye Fransa'yı terketmekte ve Batı Alman bankalarının kasalarında yığılmaktadır. Sermaye için «Fransız frangı» ideal bir kıyafet olmaktan çıkmış, yerini günün modası olan «Batı Alman markına» bırakmıştır. Mayıs ve Haziran aylarında, vatanını Fransız emekçi yığınlarına karşı korumak için, De Gaulle'ün arkasında saf tutmuş bulunan Fransız sermayedarı, şimdi kendi millî renklerine ve kendi eliyle işbaşına getirdiği siyasetçilere ihanet ederek, sermayesine dış ülkelerde bir melce aramaktadır. Haziran seçim'erinde gerici koalisyona katılan Fransız küçük burjuvazisinin saflarından spekülatörlere ve sermayedarlara karşı kızgın sesler yükselmektedir. Fransız küçük burjuvazisinin Fransız proletaryasıyla birlikte De Gaulle'e karşı ortak Cumhurbaşkanı adayı gösterdikleri Mitterand, Fransız sermayedarlarının bu vatan ihanetinin unutulmayacağından söz etmektedir. Küçük burjuvazinin çeşitli sendikal örgütleri, spekülatörlerin en ağır bir şekilde cezalandırılmasını sermayedarların ihanetlerinin karşılıksız bırakılmamasını istemektedir. Gaulliste milletvekillerinden Louis Vallon «Fransız iş çevrelerinin franka karşı şaşılacak komplosundan» söz etmektedir. Sermayenin vatanı bulunmadığını, Fransa'da geniş halk yığınları, hayretle kimbilir kaçıncı defa görmektedirler.

Fransız frangının temellerini sarsan bu son buhranın doğuşu ve gelişmesine bir göz atalım. Franga karşı duyulan güven, Mayıs - Haziran olay'arı sırasında sarsılmış bulunuyordu. Seçimlerden sonra iş başına gelen Co uve de Murville hükümetinin o günden bu yana bütün çabası, franga karşı güveni sağlamak olmuştur. Bunun için ekonominin den geli ve hızlı bir şekilde büyümesinin sağlanması gerekmekteydi. Aynı zamanda ihracatın karşılaştığı engel'erin ortadan kaldırılması ve dış ticaret dengesinin lehte kapanması için gerekli tedbirler üzerinde durulmaktaydı. Fransız hükümetinin, bu sonuçlara ulaşabilmek için, son beş ayda güttüğü ekonomik politikanın çelişkiler içinde sonuçsuz kalması, sermayenin hükümete ve franga karşı güveninin kuru'amamış olmasının ilk nedeni olarak gösterilmektedir. Gerek muhalefet saflarında, gerekse hükümete yakın çevrelerde, hükümetin son beş ay içinde bir gaza bir frene basmış olması eleştirilen başlıca noktadır. Hükümetin iktisadî gelişmeyi teşvik amacıyla iktisadî faaliyet'eri hızlandırıcı tedbirlere başvurduğu, enflasyonist baskılar kendisini gösterir göstermez yavaşlatıcı tedbirler aldığı bir gerçektir. Son para buhranını yaratan başlıca iç sebep olarak hükümetin bu çelişkili po'itikasının güven yerine güvensizlik yaratmış bulunması gösterilmektedir.

Frank buhranının bu iç sebebi yanında ba zı dış sebepleri de vardır. Dış sebepler arasında emperyalist ekonomiler arasındaki güç dengesi en önemlisidir. Emperyalistler arası bölüşüm ve hakimiyet savaşında, sağlam bir parada dış ifadesini bulan, sağlam ve gelişme halinde bir ekonomi en büyük güç un surudur. Paranın sıhhatinin korunabilmesi için bir ülkenin dış pazarlardaki rekabet şansının yüksek olması gerekmektedir. Bunun için verimliliği artıran, maliyetleri düşüren hızlı bir teknolojik yenileşmeye dayalı, hızlı bir sınaî büyümenin sağlanması şarttır. Siyasî istikrarın da bulunması halinde, bu şartı yerine getiren bir ülkenin ekonomisi, siyasî bakımdan istikrarsız ve hastalıklı bir ekonomiye sahip ülkelerin ser mayesi için bir cazibe merkezi haline gelebilmektedir. Bugün Avrupa'da yukarıdaki şartların bulunduğu ülkelerin başında Batı Almanya gelmekte, onu Hollanda, İsviçre, İtalya takip etmektedir. OECD ülkeleri içinde, yâni dünya emperyalist sistemi içinde Japonya da bu durumdadır. Zayıf ekonomiler ise, son bir yıl içinde karşılaşılan üç para buhranından anlaşıldığına göre, ABD, İngiltere ve Fransa'dır. İngiltere'nin Kasım 1967 de yapmış olduğu sterlin devalüasyonu, Fransa'daki Mayıs-Haziran olayları ile Çekoslovakyanın işgalinin yarattığı güvensizlik dolayısıy.a, Batı Almanya'nın ABD hazine bo nolarını almaya devam etmesi sayesinde Av rupa sermayesinin Atlantiği aşarak ABD'ye hicret eğilimi göstermesi, İngiliz ve Amerikan ekonomilerini bugün için Fransız ekonomisine göre biraz daha tehlikeden uzak tutmaktadır. Bu genel tablo içinde, güçlü emperyalist ekonomiler'e güçsüz emperyalist ekonomiler arasındaki savaşta Fransa öldürücü bir darbe yemiş bulunmaktadır. Fransız sermayesinin Batı Almanya kasalarında birikmesinin önüne geçilemediği takdirde Fransız ekonomisinin çöküşü kaçınılmazdır. Frank ile Batı Alman markı arasındaki değer uyumsuzluğu kısa bir zaman içinde giderilmediği takdirde, sermaye, değeri düşük para o'an frangı marka çevirerek korunmaya çalışacaktır.

Markın aranan para haline gelmesi ve dünya para borsalarında fiatının yükselmesi, Ba tı Alman hükümeti üzerinde Mark değerinin resmen yükseltilmesi için yapılan baskıları arttıracaktır. Bu durum devam ettiği takdirde Markın reevalüasyonu kaçınılmaz olacaktır. Batı Alman parasının değerinin yükselmesinin Batı Almanyanın ekonomik dengesi üzerinde olumsuz etkilerinden korkulmaktadır. Mark yükseldiği takdirde, Batı Alman ihraç mallarının dış piyasalardaki fiatları da yükseleceğinden, bunlara o'an talepte düşme olması ihtimali vardır. Buna karşılık Batı Alman piyasasında ithal mallarının fiatları ucuzlayacağından, iç piyasada diğer ülkelerin mallarının sürümü artacaktır. Batı Alman ekonomisinin dinamik ke simi ihracat malları üreten sanayi dallarıdır. Bu sanayi dallarında üretimin sürüm zorlukları yüzünden kısıntıya uğraması, Batı Alman ekonomisini içinden yeni çıktığı durak'amaya tekrar sokabilecek olan son derece tehlikeli bir durumdur. Bunun için Batı Almanya buhrana derhal bir çözüm bulunmasını istemektedir.

Buhran sırasında Fransa'nın döviz ve altın ihtiyatları hızla erimiştir. Kasım ayı ba şında Fransa kasalarında 4,3 milyar dolar bulunmaktaydı. 14-23 Kasım arasında 1 milyar dolarlık sermaye dışarıya kaçmıştır. Yalnız 15 Kasım günü sınırı aşan sermaye, bütün Ekim ayı boyunca Fransa'nın kaybettiği sermayeye eşittir. Derhal çözüm bulunmadığı takdirde Fransa iki hafta içinde bütün ihtiyatlarını tüketmiş hâle gelebilecektir. Fransa, emperyalist ülkeler arasında dengenin ve adaletin kurulabilmesi için, diğer emperyalist ekonomilere göre üstün duruma geçmiş bulunan Batı Almanya'nın markın değerini yükselterek fedakârlıkta bulunmasını, son buhranın yükünü üzerine almasını istemektedir. Kendisi frangın değerini değiştirmeden korumak niyetindedir. Frank devalüasyonu De Gaulle'ün on yıllık politikasının iflâsının ilânı demektir. Amaçladığı «Büyük Fransa» nın bir hayal olduğunun ortaya çıkması anlamına gelecektir. De Gaulle'ün 23 Kasım günü frangın değerini koruma kararını ilânı, Batı Almanya'ya bir savaş ilânıdır. Birinci Dünya Savaşını bitiren zaferlerin bu yıl Fransa'da şimdiye kadar görülmemiş törenlerle kutlanmış olması, bu savaş ilânının başka bir yönüdür. De Gaulle, emperyalistlerarası dayanışma adına, ABD, İngiltere ve Fransa tarafından sağlanan atomik güvenliğinin karşılığı olmak üzere, Batı Almanya'nın kendi iç piysasında ve dış piyasalarda ABD, İngiliz ve Fransız ihraç mallarına daha büyük bir pay tanımasını ve bunun için Markın değerini yükseltmesini istemektedir. Bu savaşta Fransa yalnız değildir, dış ödemeler dengesi açık veren ABD ve İngiltere'nin çıkarları da Fransa'nın çıkarlarıyla aynı yöndedir. Frangın devalüasyonu Sterlini ve doları tehdit etmektedir. Markın değerinin yükseltilmesi ise İngiliz ve ABD dış ticaret dengelerinin o'umlu yönde gelişmesine imkân verecektir. Bu nedenlerle II. Dünya Savaşında Alman emperyalizmini yenmiş olan Anglosakson - Fransız ittifakı, bu ekonomik savaşta yeniden canlanmıştır. De Gaulle'ün Batı Almanya'ya karşı ilân ettiği savaştaki en büyük kozu bu Anglosakson desteğidir.

Dünya para sistemindeki buhranların, aslında, paylaşım buhranları olduğu son yılın gelişmeleri içinde açıkça görülmektedir. Emperyalistler arası pazar ve hâkimiyet mücadelelerinde, para sistemi hem bir savaş aracı olarak kullanılmakta, hem de muharebenin sonucunu buhranlar şeklinde ilân etmek tedir. Emperyalistler arasında az çok sürekli bir güç dengesi kurulmadıkça dünya para sistemini yeni esaslara bağlamak için gerekli temel bu'unamıyacaktır. Dünya para sistemi emperyalistler arasındaki güç dengesini yansıtmaktadır. Şimdiki para buhranları ise bu güç dengesinin sarsılmış ve değişmekte bulunduğunun ifadeleridir. Para buhranları emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesinin en veciz ifadeleridir.

Gençlik

Devrimci gençlere silâh çekildi

Devrimci öğrenci birliğine bağlı gençlere İstanbul Edebiyat Fakültesi koridorlarında CKMP'li genç'er tarafından silâh çekilmiştir. Silâhlı faşistlerin üniversite koridorlarında ve sokaklarda dolaşmasına göz yuman AP iktidarı, beri yanda protesto gösterilerin de bulunan silâhsız öğrencilere emrindeki kuvvet'eri hunharca saldırtmaktadır. Olay geçtiğimiz Çarşamba günü meydana gelmiştir. D.Ö.B. başkanı Deniz Gezmiş hukuk fakültesi duvarlarına emperyalizmi ve Amerikayı protesto eden yazılar yazarken, CKMP'li bir gencin müdahale etmek isteyişi olayları başlatmıştır. Bu gençle Deniz Gezmiş arasında çıkan tartışma sonucunda CKMP'li genç biraz hırpalanmış ve kaçmak zorunda kalmıştır. Olaydan bir müddet sonra üniversiteye 30 kişilik bir grup halinde gelen CKMP'liler DÖB'lü iki öğrenciyle tartışmışlar ve tahrik edici söz'er sarfetmişlerdir. Daha sonra DÖB.'lü öğrenciler, Edebiyat Fakültesinde topluca dolaşırlarken CKMP'li öğrencilerle karşılaşmışlar ve münakaşa etmişlerdir. Münakaşa kavgaya dönmeden yatışmış, fakat Devrimci öğrenciler binayı terkederken arkadan saldırıya uğramışlardır. Bunun üzerine geri dönen öğrenciler, CKMP lilerin saldırısına şiddet'e cevap vermişlerdir. Bir anda savaş alanına dönen yerde dayak yiyeceklerini anlayan CKMP'li Ufuk Şehri pardesüsünün cebindeki tabancasını çekerek «kıpırdamayın, vururum!» diye bağırmıştır. Ufuk Şehri'nin silâh çektiğini gören Devrimci öğrencilerden Selâhattin Okur, Ufuk Şehri'nin üzerine yürümüş, fakat CKMP'li'er tarafından önlenmiştir. Daha sonra araya girenlerce arbedenin kanlı bir şekilde sona ermesi önlenmiştir.

Öğrenci temsilcilikleri seçimi yapıldı

İstanbul Üniversitesinde öğrenci temsilcileri seçimi yapılmıştır. İlk alınan sonuçlara göre Hukuk Fakültesi seçimlerinde bir sağcı bir de solcu aday kazanmıştır. Ancak seçime giren solcu adaylardan DÖB.'e bağlı öğrencinin FKF lilerce desteklenmediği ifade edilmektedir. Öğrenciler delil olarak DÖB. l'i adayının adı altında daima FKF'li aday çıkmakta iken FKF'lilerin yalnızca kendi adaylarına oy vermeleri gösterilmektedir. Böylece 16 oy farkla DÖB'lü aday kaybetmiş ve sağcı aday kazanmıştır. Olay üzüntü yaratmış ve tartışmalara sebep olmuştur.

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Küçük burjuva sosyalizmi

Bir ülkede kapitalizm geliştikçe ve kapitalist üretim ekonominin yeni alan'arına yayıldıkça, gelişmiş kapitalist üretimle rekabet edemiyen şehirlerdeki ve köylerdeki küçük mülk sahipleri gittikçe mülksüzleşir ve yoksu'laşır. Bu yoksullaşmanın sonucu olarak küçük burjuvazinin bazı çevrelerinde kapitalist düzene karşı bir eğilim meydana gelir. Nüfusunun çoğu köylü olan Fransa gibi ülkelerde, kapitalizme karşı bu eğilimi dile getiren yazar'ar, burjuva düzenini eleştirirlerken, doğal olarak, köylünün ve küçük burjuvazinin ölçütünü kullandılar ve işçi sınıfını da kapitalist top'umun bu ara sınıflarının görüş açısından savundular. İşte küçük burjuva sosyalizmi böyle doğdu. Sismondi bu akımın başı oldu. Proudhon bu akımın başlıca kaynaklarını verdi.

Bu akım, kapitalist üretim şartlarındaki çe'işkileri büyük bir kesinlikle ortaya koymuştur. Sermaye ile toprağın bir elde toplanmasının, fazla üretimin, kapitalizmin buhranlarının doğru olarak tanımlamasını yapmıştır. Küçük burjuvazinin ve köylünün çöküşünün kaçınılmazlığını, pro'etaryanın yoksu'uğunu, üretimdeki anarşiyi, servet dağılımındaki eşitsizlikleri, uluslar arası imhâ savaşlarını, eski ahlâk ve aile ilişkilerinin ve milliyet'erin çözülüşünü göstermiştir.

Yalnız bu sosyalizm kapitalist düzenin kötülüklerinin düzeltilmesi için, eski üretim ve değişim araçlarını, eski mülkiyet ilişkilerini, yâni eski toplum düzenini geri getirmeye özenir. Ya da yeni üretim araçlarını, bizzat o araçlardaki gelişmeye ayak uyduramayıp yıkılan eski mülkiyet ilişkileri ile birlikte sürdürmek ister. Yani her iki durumda da gerici ve ütopyacıdır.

Proudhon ekonomik ve sosyal plânda karşılıklı yardımlaşmaya dayanan, siyasi plânda ise federalist bir top'um hayal ediyordu. Küçük burjuva çelişik karakteri onun bütün fikirlerinde kendini gösterir. Kapitalizmin kötülüklerini görüp ortaya çıkarır, ama bunların giderilmesi için gösterdiği yol «gerçek bilimsel diyalektiği hiçbir zaman kavrayamadığı için». örneğin, işçilere faizsiz kredi vermekle işlerin düzeleceği sanısı gibi bir takım temelsiz iddialardır.

Dur Bakalım

Gündağ Kaynak

İsmet Paşa'nın Halk Partili gençlerle yaptığı konuşmayı başından izledik. «Ortanın Solu» ve «Sosyal Demokrasi» kulüp ve derneklerinin liderleriyle yaptığı konuşmada İnönü, gençlere miting ve boykotlara katılmamalarını, direnme hareketlerini desteklememelerini, gösterilerden kaçınmalarını öğü:lüyor.

İsmet Paşa, bu öğütüyle partisinin hesapları açısından davranmış oluyor. Belki buna hakkı vardır. Hattâ Halk Partisi'nin, 1969 seçimlerinden sonra Adalet Partisiyle bir koalisyon hükümetine gideceğini düşünmek de İsmet Paşa'nın bileceği bir iştir. Ama bir partinin hesaplarını gençliğe maletmeye kalkmak, gençliği küçük parti hesapları açısından davranmaya zorlamak, hiçbir parti liderinin yetkisinde olmamak gerekir. Gençlik, bu hesaplardan uzak durduğu ölçüde, yüreğinden gelen sesi dinlediği ölçüde gençliktir. Ve gençlik, partizanca hesaplara kapılmadığı sürece «partilerüstü» kalmasını bilecek, toplumda bir «bas kı grubu» olmak görevini yerine getirebilecektir. «Gençlik» kavramından anlaşılan budur, beklenen de budur.

İsmet Paşa'nın yetkisi dışındaki bu isteğini ortanın solundaki gençler nasıl karşıladılar bilmiyoruz. Bizim bildiğimiz bu gençlerin «anti emperyalist» ve «anti feodal» mücadeleye katkıda bulunmak için kararlı olduklarıdır. Birkaç ay önce yapılan Halk Partisi Gençlik Kurultayında, gençler« anti feodal» ve «anti emperyalist» mücadeleyi yürüteceklerini yayınladıkları bildiriyle ortaya koymuşlardı. Bugün ise, mücadeleden kaçınmaları yolundaki bir öğütle karşılaşıyorlar. Acaba kamuoyuna açıkladıkları sözü mü tutacaklar, yoksa parti hesaplarının biçimlendirdiği öğütleri mi?

Meselenin şu yanı da unutulmamalı ki, üniversitelerde başarı kazanabilen «Ortanın Solu» ekipleri, devrimci mücadeledeki kararlılıkları ölçüsünde başarılı olmuşlardır. Yani taban, ortanın solundaki genç liderlere sempati beslerken, onların tutarlı bir devrimci mücadele yürütecek'erine güvenmiştir. Eğer bu liderler şimdi devrimci çizgilerinden taviz verecek olurlarsa, tabanın da güvenini yitirecekler ve Ortanın Solu ekiplerine üniversitelerde yüzlerle binlerle akan oylar, bir anda yok olacaktır. Ve bir iki yıl içinde, ne «Ortanın Solu» ekipleri, ne de «Sosyal Demokrasi» ekipleri, genç kü'lelerden temsilcilik yetkisi istemek cesaretini gösteremiyeceklerdir. İsmet Paşanın öğüdüne bakılırsa, gidiş o gidiştir.

Dur bakalım...

Keban'da grev var

Keban'lı işçilerin başarı şansı, işverene ve sendika ağalarına karşı sağlam bir birlik kurmak, bölgenin sosyal, ekonomik ve doğal şartlarını mücadele aracı olarak düşünüp kullanmaktır.

Keban baraj inşaatında çalışan 1000'i aşkın işçi greve başlamış bulunuyor. Keban'da Türkiye'nin en büyük barajını yapan işçiler, yaptıkları iş ile bağdaşmıyacak hayat şartları ile karşı karşıyadırlar. İşveren firma bir Fransız — İtalyan ortaklığıdır. Ve 1700'e yakın Tük işçisi çalıştırmaktadır. İlk toplu sözleşme 1966 yılında Yapı — İş sendikası ta rafından 2 sene için yapılmıştır. Ancak şube yönetim kurullarına ve sendika temsilciliklerine getirilen eli silâhlı zorbalar, kısa zamanda işçiyi bezdirmiş ve Yapı - İş'in karşısına YMSİ - İŞ (Yapı — Montaj Sanayii İşçileri Sendikası) çıkmıştır. Yapı - İş, eli silâhlı zorbalara dayanırken, karşısında yerli mütegallibeye dayanan, daha doğrusu Keban çevresindeki aşiret reislerine ve alevî dedelerine dayanan bir sendika bulmuştur. Bu sendika, işçilerin Yapı - İş'e karşı allerjilerinden de yararlanarak 2 ci sene sonunda toplu sözleşme yetkisini almış ve toplu sözleşmeye oturmuştur. Bundan 1-2 ay önce sona eren sözleşmede işçi yevmiyelerine ancak 2 lira zam alabilmiştir. Bu sonuç işçiler arasında genel bir hoşnutsuzluğa yol açmıştır. Bunun üzerine harekete geçen Yapı — İş, daha önceden almış olduğu işkolu seviyesindeki sözleşme yetkisine dayanarak işvereni ikinci defa sözleşmeye zorlamıştır. Ancak işveren, ikinci sözleşme şartlarını kabul etmiyerek grevi davet etmiştir.

Grev bir çok bakımlardan işçiler için zor olacağa benzemektedir. Bu konularda tecrübeli olan işverenin bazı hesapları vardır:

Örneğin, önümüz kıştır. Ve işveren kış aylarında zaten tensikata gitmektedir. İşçiler iki sendikaya bölünmüşlerdir. Ve bölünme sonucu örgütlü grev kırıcıları topluluğundan yararlanacaktır. İşverenin elinde hâlen 300 Fransız personeli ve bir o kadar da greve katılmayan işçi mevcuttur. İşveren firma, az gelişmiş ülkelerde düşük ücretle işçi çalıştırarak kâr sağlamaya alışmış bir firmadır. Ücretlerin, hele asgarî ücretlerin yükseltilmesi, ilerde Türkiye'de yapılacak baraj vs. inşaatlarının kârlılığını azaltacaktır. Bunun için işveren firma ücretlerin yükseltilmemesi için elindeki bütün çâreleri kullanarak karşı çıkmaktadır. Ve bütün bunlar işverenin grevı göze almamasının nedenleridir.

Bu durumda var güçle işçileri desteklemek, kanunsuz baskılara karşı çıkmak, emperyalizmle işbirliği halinde olan yöneticilerin karşısına dikilmek ve fakat mücadeleyi kendi çıkarları açısından ele alan, müsait olmıyan şartlarda işçiyi greve sokan sendika ağalarının da karşısına dikilmek zorundayız.

Keban'daki grev, silâhlı grev kırıcılarının ve ne yazık ki jandarmanın baskısı altında sürdürülmektedir. Kebanlı işçilerin başarı şansı, işverene ve sendika ağalarına karşı sağlam bir birlik kurmak ve grevin işveren üzerinde ekonomik baskı olma özelliğini kaybettirecek her türlü davranışa, harekete karşı çıkarak, bölgenin sosyal ekonomik ve doğal şartlarını mücadele aracı olarak düşünüp kullanmakla artacaktır.



Keban'lı işçiler böyle tüneller yaptılar...

Bir geziden notlar 1

Şerif Tekben

İzmit, Karamürsel yolu ile başlıyan, Finike ve Elmalı'da son bulan bir gezimiz oldu. Bu gezide, herbirinde 1-3 gün kalmak suretiyle uğradığımız i'çe sayısı 27.

Otel, motel işinden önce ya TÖS kahvehanelerini, ya da TİP dükkanlarını ziyaret ediyordum.

TÖS

Sigara dumanlarının süslendirdiği öğretmen lokallerinde bir tek eylem var: Oyun... İskambilli yumruk'ar masalara inip inip kalkıyor, güm, güm... Başka hiç bir hareket yok. Etajerin üstünde spor sayfası devrik bir kaç gazete ve dış kapının karşısında bir levha: Üye olmıyan giremez. Ama üye olmadıkları halde kalbur üstü memurlar, patronlar buraya girip oturabilir'er. Kim giremez, halk ve halka yakın olan kişiler.

Bazılarında bir de kitaplık var. İşe ya ramaz kitapların sıralandığı, gösterme-lik bir kitaplık. Bu durumu görünce sayısı 137 bini bulan öğretmene rağmen İmece Dergisinin niçin iki binden faz'a satmadığını, önemli bir kitabın niçin ilk ağızda yüzbinler basmadığını anlamak güç olmuyor.

Millî Eğitim Bakanı Denizli'de öğretmenleri topluyor. Görüşecek. Millî Eğitim Müdürü bir öğretmene söz hakkı tanımıyor. Gerekçe şu: «Senin ne konuşacağını biliyorum.» Öğretmen ısrar ediyor. Bunun üzerine Bakan bir parmak işaretiyle öğretmeni emrine alıveriyor. Bunu protesto eden bir kaç ses yükselince toplantıda bulunan şehrin Belediye Başkanı öğretmenlere çıkışıyor: «Terbiyesizler, utanmazlar...» Öğretmenler bunu protesto edemiyorlar, Hepsi birlik o-lup salonu terkedemiyorlar. Yöneticiler de istedikleri gibi davranabiliyorlar. Ne Başkan yaka paça edilirim korkusunda, ne Bakan salonda tek başıma kalırım endişesinde.

Şimdi anladınız mı, en az yüz bin öğretmenin istememesine rağmen Millî Eğitim Bakanının hâlâ koltuğunda oturabilmesinin nedenini.

Bir de her i'çede kafasının ışığı gözlerine vurmuş, pırıl pırıl aydın öğretmenler var. Çantalarında yeni yayınlar, toplumcu dünya görüşüne sahip kişiler. Her yerde sayısı bir kaçı geçmiyor. Bunlarla konuşmak, görüşmek büyük zevk ve umut veriyordu insana.

Soruyorlardı: Sosyalist akıma, öğretmen'erin katkısı nasıl, ne biçim olmalıdır? Neler yapabiliriz? Ve gece yarılarına kadar, parkın tahta banklarında kaymadan, yorulmadan dim dik oturup konuşuyorlardı.

Lokaldekilerin, oyundan baş kaldırıp kendi sorunlarına bile bakacak vakit'eri yoktu. Hele yurt sorunlarının, örneğin ikili anlaşmalar; petrolümüz, montaj sanayii, özel okullar ve başkalarının farkında bi'e değiller. Parktakiler ise, Vietnam'dan Fransa'da öğrenci hareketlerine kadar herşeyi temelinden biliyorlar.

Geri kalmış ülkelerde kurtulma, kalkınma yolunda öğretmen örgütlerinin büyük yardımları o'uyor. Bunlar biliyor lar ki, öğretmenin, öğretmenliğin kurtuluşu, yükselmesi o toplumun yükselmesine bağlıdır. Tabiî bunu bilmek de yetmez, ayrıca yürek lâzım.

Sayın Prof. İsmet Sungurbey'in Sayın Kemal Tahir'in TÖS salonunda yaptığı konuşmayı eleştiren yazısını sunuyoruz. Türk Solu, Sungurbeyin Bedreddin hakkındaki görüşlerine katılmakla beraber Kemal Tahir'in sanatı üzerindeki eleştirileri tartışılabilir bulmaktadır.

Şeyh Bedreddin üzerine

Prof. İsmet Sungurbey

Zihni Anadol arkadaşımızın bildirdiğine göre (Gerçekler Postası, sayı 14, Şubat 1968, s. 6), 1967 yazında TÖS salonunda yaptığı konuşmasında Kemal Tahir şunları söylemiş:

«Şeyh Bedreddin, hiç bir şey değildir. Almanca bir tabir olan ve serseri anlamına gelen lümpenleri («Lumper proletaryayı» o'acak; İ. S.) kışkırtan bir adamdı. Kime karşı harekete geçti? Herkesin toprağı olup halinden memnundu. Onun için bu lümpenleri kışkırtıcılığı yine halk tarafından tepki ile karşılandı. Ve bir iddiaya göre de kendisine ajan diyorlar.»

Herhalde, Timurleng kıssalarından birindeki gibi, istilâcı Timur orduları zulüm ve dehşeti, derebeyleri de sömürüyü o kerte art tırmışlar ki, halk artık inlemeyi bırakıp düğün-bayram yapmış olacak...

Zihni Anadol, Kemal Tahir'in güvenilir bütün tarihsel kaynaklarca, hattâ halkın kendisinin «Ben de hâlümce Bedreddinem» atalar sözünce yalanlanan ve kargaları bile kahkahadan çatlatacak kadar gülünç olan bu iddiasına lâyık olduğu cevabı verdikten sonra şöyle diyor:

«Baktık, kitapları yeni baştan okuduk. Sayın romancının söylediklerinin tek bir satırına dahi rastlayamadık. (......) Kemal Tahir'in Bedreddin hakkındaki ajanlık iddiasına gelince, bunu da yeni baştan aradık. (......) Hiçbir eserde böyle bir şeye rastlayamadık.»

Biz, Kemal Tahir'in bütün tarihsel kaynaklarca yalanlanan bu pek gülünç iddialarının kimlere ve nelere dayandığını hemen çıkardık. Sayın üstad Abdülbâki Gölpınarlı'nın bu gibilere vermiş olduğu kesin ve susturucu cevaplar, Kemal Tahir için de geçerli olduğundan, buraya kısaca almayı gerekli gördük:

«Bedreddin hakkında bir manâkıb kitabı daha var. (...) Önce bu kitabtan İbrâhîm Hakkı Konyalı, «Tarih Hazinesi» adıyla bir müddet çıkan mecmuanın 15 Kasım 1950 de yayınlanan 1. sayısında «Stalin'in Şeyhi Bedreddin Simavî» gibi garib bir ad taşıyan makaalesinde bahsetti. Bu makaaleye göre, Bedreddin (...) Timurleng tarafından gizlice vazîfelendirilmiş. (...) Bu makaaleden sonra, «Bedreddin Manâkıbı» adı verilen kitabı temellük etmiş bulunan Râif Yelkenci, gene bir aralık çıkan «Târih Dünyâsı» mecmuasında «Şeyh Bedreddin kimdir, nerede doğmuştur? Gençliği, akıyde ve inanışı, eserleri ve ölümü» adlı bir seri makaale yayın'adı, (......) İndi ve önceden verilmiş, taassubdan doğma hükümleri benimseyen sayın Râif Yelkenci'ye göre Bedreddin, (......) Timur'un câsûsudur. (......) 16-17. yüzyılda yazıldığını sandığımız bu «Manâkıb-ı Şeyh Bedrüddîn» i incelememiz için sayın Râif Yelkenci bize vermişti. Biz de birkaç sâat içinde bu kitabı karıştırmış ve varılacak sonuca varmıştık. (......) Bu adı belirsiz, kılıktan kılığa girdiğini kendisi söyleyen ve Bedreddîn'in vilâyetine inandığını bildirmekle berâber, eline bir de «Manâkıb» geçtiğini ve ondan faydalandığını kaydeden, fakat sonra da Bedreddin'in aleyhinde bulunmak sûretiyle kendi kendisini nakzeden adama göre (...) Görülüyor ki, bu manâkıbı düzen kişinin sözleri birbirini tutmadığı gibi târihe de uymuyor. (...) O savaşa (Torlak Kemal'in savaşına) katılanlarda gubar, yâni esrar ve cür'a-dan, yani esrar kabağı var mıydı? Bilmiyoruz. Fakat «Manâkıb» ı düzen kişinin gönlünde taassub ve yalan söyleme hastalığının esrar kabağı var ve bu esrarla esriyip atıyor da atıyor; bunları yutanlar da yutuyorlar da yutuyorlar. (...)

Kerbelâ'dan, Necef'ten, Anadolu'nun dört bu cağından, çeşitli târihlerde, çeşitli yerlerde yaşayan bu adamların mürîdleri, hemencecik nasıl bir araya gelmişler? Gelirler; taassub esrarını çeken ve yalan söyleme hastalığına tutulan kişi her şeyi yapar; aynı esrar ile mest olup kendilerinden geçenler de kitab yüzü görmediklerinden bu hezeyanlara inanırlar ve yazı çiziktirirler. Şu da mâlûm o'sun ki, bu düzme kitabı düzen, saçmalamaya başlayınca sözlerinde ne siyak kalıyor, ne sibak, ne de anlam. (...) «Manâkıb uş-Şeyh Bedrüddîn» adı verilen kitab, düzmedir; yalandır ve «Manâkıb-ı Hâce-i Cihan ve Netîce-i Can» dan satır-satır, sahîfe-sahîfe, fasıl-fasıl çalınmıştır. (Bu kitabın birinci defa çalınışından ilk önce biz bahset miştik; garib bir tecellîdir, bu kitabın ikinci def'a ve daha rezilce ve ahmakça çalınışından bahsetmek, gene bize mukaddermiş.) (...) Görülüyor ya, birkaç sâatlık inceleme sonunda varılan sonuç şu: Baş tarafta saçma-sapan, düzme-koşma bir hâl tercemesinden sonra bu kitabı düzen ve yalancılık hastalığına uğramış bulunan, hattâ adını bile vermekten çekinecek kadar utanmaz olan bir adam, «Manâkıb-ı Hâce-i Cihan ve Netîce-i Can» ı açmış, en fazla Abdallara, biraz da Kalenderîlere âid bahislerden nazımları, nesirleri beyit-beyit, satır-satır, sahîfe-sahîfe kitabına aktarmış, bâzı yerlerde takdîm-te'hirler yapmış, bâzı yerlerde adları değiştirmiş böylece ortaya düzme bir kitab çıkarmıştır. Okumadan yazanlar, düşünmeden hüküm veren'er de mal bulmuş mağribî gibi bu kitaba sarılmışlar, Bedreddîn'in mezheb ve meşrebi hakkında lâflar etmişlerdir. Allah taksiratını bağışlasın bu düzme kitabı yazana acınır; bunu kitab diye sunan kitabtanımazlaraysa gülünür ancak. «Manâkıb-ı Bedrüddîn» i düzenin aklına «Semâve» gelmemiş yahud da e'ine bir harita geçirip bu şehri bulmamış o'acak ki başta Bedreddîn'in Meriç kıyısında Simav kasabasında doğduğunu söylüyor; 66 A'da Bedreddîn'e uyanlara «Simavna sûfîleri» diyor. Bu kitaba inananlarsa Simavnayı evirip çevirip Semâve yaparak (Bağdad'da) Hille yakınına naklediyorlar; hayâl-hânelerinden orada bir Bâtınî teşkilâtı kuruyorlar; bütün bunlar da yetmiyormuş gibi Bedreddîn'e bir de Timur câsûs'uğu atıf ve isnâdın dan çekinmiyorlar; ne diyelim?

Cehlin ol mertebesi sehl olmaz.»

(Bakınız: Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin İnceleme: Abdülbâki Gölpınarlı — Ön söz: İsmet Sungurbey, Eti Yayınevi, İstanbul 1966, s. 90/100.)

Şunu da belirtelim ki, Kemal Tahir'in bütün tarihsel kaynaklarca kesinlikle yalanlanan bu pek gülünç iddiasının tam tersine olarak, Bedreddin, Yıldırım'a ihanet edip Timur'a kaçan ve Timur ordusunda bulunan askerleri yermiş, onlar da nâdim o'duklarını söylemişlerdir. Bedreddin, Tebrîz'e varınca Cezerî bunu haber alıp bir yasavulla kendisini çağırmış, Bedreddin, Timur'un huzurundaki bilimsel tartışmada bütün bilginleri susturmuştur. Timur da kendisine pek bü yük saygı göstermiş, hattâ ona kızını vermek, ülkesinden il'er vermek ve Şeyhülislâm yapmak istemiş, vezir Ebûbekir de kendisini ağırlamıştır. Ne var ki Bedreddin, bir çöpe bile el sürmeyerek bütün bunları tepmiş ve kendi büyük yolunda yürümek için kara kıldan bir aba giyerek Mısır'a kaçmıştır. (Bakınız: Yukarda adı geçen eser, s. 109.) Bedreddîn'in oğlu İsmail'in oğlu Hâfız Halil tarafından yazılan mevsuk «Manâkıb», bu gerçeği tam bir açıklık ve kesinlikle şöyle ortaya koymaktadır:

«Gelüben Tebrîz'e itdiler karâr
Tâ gelince anda Leng-i Şehriyâr
Rûm evinden geldi ol zâlim dahı
Kondı bir sahrâ içinde iy ahı
(.........)

Şeyh de seyre çıkdı ol dem leşkeri
Gördü leşker cümle Tâtâr erleri
İçlerine girdi bunlarun heman
Bildi hâin erleridür bî güman



İbtizâl üzre görüben bunları
Kalbden itdi bed-duâ iy din eri
Didi niçün Şâh'a siz âk oldınuz
Ya neden bî ser ü bî pâ kaldınuz
(.........)

Cûşa gelüben kamu ağlaşdılar
Herbiri yüzleri üzre düşdiler
Bunlara ta'n urub ayruk turmadı
Yara üzre yara ayruk urmadı
(.........)

Cezerî Şeyhi göricek iy cüvan
Didi Hâna ki eyâ sâhib-kıran
Getürün şol dervişi bahseylesün
Bu nizâ'ı aradan fas!eylesün
(.........)

Da'vet olundı gelüb oturdı ol
Girü bahsolundı söz bitirdi ol
Cümle sâmit oldı ol virdi cevâb
Müşkilât halloldı söz oldı mecâb
Seyf-i kaatı' gibi kat' itdi heman
Sel'emehullah didi pîr ü cüvan
Anda kudret olmadı bir kimseye
Ana mukaabil olub söz söyleye
(.........)

Kadrini bilüb o Şâh-ı nâmdâr
Eyledi Şeyhe yakınından medâr
Kadrini bilüb Ebû-bekr-i vezir
Yâr olubdı hemçü beşîr ü nezîr
Şeyhe Şâh idüb kemâl-i izzeti
Şeyh içün tahsîs itdi sohbeti
Eyledi halk içre Şeyhi fahr-i nâs
Hem dahı geydirdi hoş fâhir libâs
Tâc u hulle vü kemer-beste gulâm
Gönderübdi olmag içün kalbi râm
Her gice haymesine gelürdi Şâh
Tutulub perdeler olmuşidı rah
Gündüzin oldugı vakti iy emîn
Otağa da'vet iderdi yalnuzin
İderidi Şeyhe gaayet i'tibâr
Hemçü sayyâd sayd ide âhır-ı kâr
Nakliderler ki ana kızın vire
Memleketden dahı biraz il vire
Şeyhülis'âm ide anı Pâdşâh
Müfti-i İslâm ola ol bedr-i mâh
(.........)

Geydi girü bir kara kıldan abâ
Didi kim iy kûh-ı deşt sad merhabâ
Bir çöpe (el) sunmayub iy Hân didi
Üşde tâcun üşde eyvânun didi.»

(Bakınız: Halil bin İsmâil bin Şeyh Bedrüddîn Mahmûd, Sımavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin Manâkıbı, Yayınlayanlar: Abdülbâki Gölpınar'ı — İsmet Sungurbey, Eti Yayınevi, İstanbul 1967, s. 58/64.)

Kemal Tahir «Bozkırdaki Çekirdek» adlı romanında da, köy enstitülerinde köylü çocuklarının «gaddarca sömürüldüğü» iddiasın da bulunabilmiş, Tonguç gibi gerçekçi bir halk adamı, usta bir alt-yapı geliştiricisi ve uygulayıcısı, bir düşün ve eylem adamı için: «Prusya subayları gibi topuklarını vurup çenesini indirerek selâm verdi.» «Sesinde adı günlük emre geçmiş genç bir teğmenin mutluluğu, yürüyüşünde yalnız kendi güçleriyle başarabilecekler!ne inandıkları küçük ülküle re saplanmış, küçük ülkücülerin kasıntılı güveni vardı.» diyebilmiştir. Kemal Tahir'in gerçeğe tamamen aykırı bu iddiaları, değerli yazar Vedat Günyol ve Hürrem Arman tarafından kesinlik'e çürütülmüştür. (Yeni Ufuklar, Temmuz 1968, sayı: 194, s. 22/37, Forum sayı 344, 1 Ağustos 1968, s. 15/17.)

Bu durum karşısında biz de Zihni Anadol'la birlikte soruyoruz: «a) Kemal Tahir Bedreddin'in kişiliğinde büyük Türk şairi Nâzımı mı vurmak istiyor? b) Romanlarında olumlu tiplere musallat olduğu gibi, bu büyük insana da mı kasdî olarak musallat oluyor?»

Görülüyor ki, tarihe geçmek için Zemzem kuyusunu kirletmek kabîlinden, Upton Sinclair'in deyimiyle insanlık tarihinin «altın zinciri» nin halkalarından biri olan Bedreddine tarihsel gerçeğe tamamen aykırı olarak dil uzatmağa yeltenmek; değerli yazar Ferid Edgü'nün «Yeni Ufuklar» dergisinde (sayı 1992 Mayıs 1968, s. 23/32, sayı: 194, Temmuz 1968, s. 38/51) büyük bir kudret ve isabetle belirttiği üzere her türlü temel felsefi görüşten yoksun, yapmacık ve uyduruk dilli tarihî romanlar şişirmek ya da gündelik gazetelerde Celâl Bayar'ın «Ben de Yazdım» kitabına övgüler döşenmeyi üstüne vazife bilmek kadar kolay olmuyor.

Varsın Kemal Tahir, Bedreddin'in «hiç bir şey olmadığını» söyleyedursun; büyük ozan Nâzım Hikmet'in «Sımavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin Destanı» şâheserine zeyl olarak yazdığı «Millî Gurur» adlı yazısının sonundaki:

«... Bedreddin hareketini bütün azametiyle tetkik eden kalın ilim kitapları, Karaburun ve Deliorman yiğitlerini etleri, kemikleri kafaları ve yürekleriyle oldukları gibi diriltecek romanlar,
Ne ah edin dostlar, ne ağlayın!
Düne bugüne
bugünü yarına bağlayın!
diyen şiirler boyaları kahraman tablolar lâzım.»

dileğine uygun olarak ilim âleminde Bedreddin hakkında araştırmalar bütün can'ılığıyla sürüp gidiyor. En yeni literatürde, Prof. Dr. Ernst Werner, «Die Geburt einer Grossmacht — Die Osmanen (1300-1481) — Ein Beitrag zur Genesis des türkischen Feudalismus» (Büyük Bir Devletin Doğuşu — Osmanlılar (1300-1481) — Türk Derebeyliğinin Doğuşu Üstüne Bir Katkı) adlı büyük eserinin (Akademie-Verlag-Berlin 1966) önemli bir bölümünü Bedreddin ve Börklüce'ye ayırıyor. Leningrad'lı türkolog Noviçev'in elde edilebilen bütün kaynaklara başvurarak Bedreddin'in öğreti ve eylemini incelediğini söyleyip Bedreddin için bu bilginin 1960/1963 yıllarında Moskova ve Leningrad'da yayın'anan dört kitabından yararlanıyor. Ayrıca, K. E. Waedekin'in 1950 yılında Leipzig'de hazırladığı «Der Aufstand des Bürklüdsche Mustafa. Ein Beitrag zur Geschichte der Klas senkaempfe in Kleinasien im 15. Jh.» (Börklüce Mustafa İsyanı, 15 nci yüzyılda Küçük Asya'daki Sınıf Savaşları Tarihine Bir Katkı) adlı doktora tezi de yararlandığı kaynaklardan biri...

İlim âlemindeki bu en yeni araştırmalar da, Kemal Tahir'in iddialarının ne denli gülünç olduğunu bir kez daha tanıtlıyor ve üstelik Bedreddin'in muarızlarından olan tanınmış din bilgini Şerefeddin Efendi'nin:

«Bedreddin'in bütün kuvvet ve cesareti, fikirlerini hayata tatbik etmesinde (...) dir. O, bu kanaatlerini hayatta yaşıyor ve yaşatıyordu. (...) (Bedreddinin eserlerinden biri) etrafında birçok zekâlar durmuş (...), bu kitabı tenkid edenler dahi kendilerini takdirden alakoyamamışlardır.» (M. Şerefeddin Yaltkaya, Şeyh Bedreddîn'in Vâridâtı, «İnsan» dergisi, cild 1, sayı 3, 15 Haziran 1938 s. 240) sözleri ile büyük ozan Nâzım Hikmet'in yukarda adı geçen yazısında Ahmed'e söylettiği:

«Tarihinde Bedreddin hareketi gibi bir destan söyleyebilmiş her milletin şuurlu proleteri bundan millî bir gurur duyar. (......) Bizim muhitimiz de Bedreddin'i, (Börklüce Mustafa'yı, Torlak Kemal'i, onların bayrağı altında dövüşen Aydınlı ve Deliormanlı köylüleri yaratabildiği için, ben şuurlu Türk proleteri, millî bir gurur duyuyorum.»

sözlerinin de ne denli doğru olduğunu bir kez daha tanıtlıyor.

Dağı Deliyor Ferhat

**Mermi ağırlığında sıkıntılı
Ucu namerdin öfkesinde,
Katlanılmaz gibi geçiyor günler!...
Bir üveyk kanatlanmış,
Göğün kıyısında alacalı,
Görünür, görünür kaybolur;
Nasıl da tanırsın şahbazım,
Nasıl da tanırsın umudun sıcaklığını...
Hep böyle olmuştur,
Böyle bir alışkanlık tanımışız düşmana.
Sürgit değildir kederimiz,
Hayallerimizi süslese de uzun yıllar,
Hüznün açık kapılarından geçse de yollarımız,**

**Edindiğimiz deneylerimiz var,
Boş görünen testi dolacaktır,
Kana kana içeceğiz,
Bizim olan çeşmelerin sularını,
Serinliyecek yüreklerimiz,
Püfür püfür bir rüzgâr esecek,
Sallanacak iğreti dallar,
Korku, gözlerinde korkanların,
Sevinç, sevinen'erindir,
Beklenen bol yıldızlı gökyüzü,
Yavuklu bir ova önümüzde,
Meyveleri toplayan var,
Dileği yerine gelmiş ihtiyarlar,
Bahçesinde oynayan çocuklar,
Kadınlar, bacımız, anamız, karımız,
İş, işçinindir,
Ev, oturanın,
Tar'a, sürenin,
Dağ Ferhadın!...
Kazma hünerini göstermiş,
Karşıya geçmiştir, geçenler...**

Mehmed KEMAL

O Geliyor

**Leopar derisinde yüzü aydınlanır karımın
Krokodil çantalarda
Şinşillalarda
Havuzlu bahçeli şömineli
Villalarda.**

**Şu altımda dönen tekerlekler
Saniyede kaç devir yapar
Bunu bilmem
Ama mutlak sekiz silindir olmalı
Ve kapılar ben değmeden açılmalı.
Ve insanlar
Susmayı bilmeli önümde
Ezilmeyi
Sürünmeyi
Avuç açıp beklemeyi bilmeli.**

**Aslolan benim çünkü
Beni delalet'im
Benim servetim
Benim asaletim var.
Siz sonradan geldiniz
Siz sonradan çıktınız
Üstelik kirli ve karanlıksınız.
Bu ışıklı bu süslü
Bu yaldızlı aydınlığıma
Giremezsiniz.**

**Haydi yıkılın karşımda
Savu'un haydi
Ben geliyorum, ben
Velinimetiniz.**

Celâlettin ÇETİN

Jozef Stalin'in Marksizm ve Millî Mesele» adlı kitabından ötürü 142. maddeden yargılanan Sol Yayınları yönetmeni arkadaşımız Muzaffer Erdost duruşması sonunda beraat etmiştir. Aşağıda Erdost'un savunmasından bir bölümü veriyoruz.

Erdost'un savunması

Bize isnat edilen suçun nevi «komünizmi övme» dir. Fakat kanunda «komünizm propagandası» veya komünizmi önleyen maddede, «komünizm» gibi sübjektif bir ifade mevcut değildir.

Söz ve yazı, bir düşüncenin nakli olmaktan çıkarak, «teşvik, telkin ve tesir» maksadıyla eyleme yönelir, ve hamle ve taarruz niteliğine bürünürse, ve bu eylem, ceza kanununun yasakladığı fiil olursa suç teşkil edebilir. Yoksa genel olarak bir düşüncenin ortaya konması ve hele bir düşüncenin çevrilerek nakledilmesi, ceza kanununun kapsamına giren «propaganda» olamaz. Bilginin ve düşüncenin, objektif bir şekilde nakli ve yayılması halindeki propaganda ise, ceza kanununun kapsamına girmeyen, Anayasanın demokratik haklar teminatı altında bulunan geniş manada propagandadadır.

«Düşünce» ile «eylem», nitelikleri gereği birbirlerinden tamamen farklı ayrı fiillerdir; temel hak ve hürriyetlerden olan ve özüne her ne sebeple olursa olsun dokunulmaması gereken ve gene Anayasanın başka herhangi bir maddesi ile sınırlandırılmamış olan düşünce özgürlüğünün, «düşünce» nin niteliklerine göre ayrılıp sınırlandırılması, anti-demokratiktir, Anayasa'nın özüne ve ruhuna aykırıdır. Hamle ve taarruz şeklin deki eylemi, düşünce ve fikir ile karıştırarak «sınırlı düşünce hürriyeti» ni savunanlar, Anayasanın demokratik ve hürriyetçi ruhunu işlemez hâle getirmek isteyen siyasî hasımlardır.

Sadece siyasî hasım değildirler, aynı zamanda, Anayasanın ve kanunların açık hükümlerine rağmen, burjuvazinin sınıf egemenliğini tesis etmek gayretinde olan anti-demokratik çabaların ideologlarıdırlar.

Tarihin garip oyununa bakınız ki, burjuvazi, kendi eğemenliğini, kendi sınıf tahakkümünü «müesses nizam» adı altında tescil ettirme çabası içindedir ve burjuva sınıfına kendi tahakkümünü gerçekleştirmek için, çalışan sınıf ve zümrelere karşı kullandığı en güçlü silâh, kanunun, «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek için propaganda yapanlar cezalandırılır» hükmüdür. Burjuvazi, bizzat kendi tahakkümünü tesis ve tescil için bu maddeye sıkı sıkıya sarılmıştır. Toplumda, burjuvazi, gerek iç ve gerek dış ilişkilerde, fikir ve eylem alanında bütün haklara sahiptir ve burjuvazi, emeğiyle yaşayan sınıf ve zümrelerin bilinçlenme, kendi haklarını savunma gibi demokratik haklarını kısıtlamış tır, baskı altına almıştır. Sınıflı toplumlarda, şayet bir sınıfın tahakkümü mevcut değilse, bütün sınıfların, kendi sınıfsal çıkarlarını eşit derecede söyleme, yazma savunma hakkı olmak gerekir, oysa Türkiye'de bu hak, tek taraflı olarak burjuvaziye tanınmış bir haktır; emekçi sınıf ve zümreler ayni şekilde eşit haklara sahip değildir; ve aslında, «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis» etmeyi ya saklayan madde, bizzat burjuva sınıfın, emekçi sınıf ve zümreler üzerindeki tahakkümünü pekiştirmek için kullanılmaktadır. On yıl önce talep edilmesi komünistlik sayılan grev ve toplu sözleşme, çalışan sınıf ve zümrelerin burjuvaziden zorla kazandığı ve artık Anayasanın ve kanunların tabiî hakları olmuşlardır. Yani burjuvazi, kendisini, ancak mecbur hissettiği zaman, emekçi sınıf ve zümreler lehine bazı tavizlerde bulunuyor, en tabiî haklarına izin vermek zorunda kalıyor; ancak «izin vermek» mevkiinde bulunmuş olması, sadece bu husus bile, burjuvazinin diğer sınıf ve zümreler üzerindeki egemenliğinin somut delilidir. Tek taraflı olarak burjuvazi, kendi sınıf bilincinden mahrum halk kitlelerini, her gün emekçi sınıflar ideolojisi mensuplarına karşı elde satır cihat açmaya çağırmakta, asıp kesmekten, topyekûn imha etmekten bahsetmektedir. Bunlar açıkça yayın yolu ile yapılıyor. Fakat emekçi sınıf ideologlarını sempatizanlarını kışkırtma teşvik suç addedilmemekte buna karşılık, emperyalist olmayan bir ülkede, hatta emperyalizmin pençesini sıkı sıkıya geçirdiği ve yarı-sömürgeleştirdiği bir ülkede, anti-emperyalist mücadelelerin tarihini anlatan kitapları yayınlayanlar ağır ceza mahkemelerinin huzuruna çıkarılmaktadır. Tek taraflı olarak, değil millî burjuva ideolojisi, emperyalist ideoloji, yani kökü dışarda ve milliyetsiz tekelci kapitalizm ideolojisi, kayıtsız şartsız en geniş hürriyetlere sahiptir, ve fakat emekçi sınıflar ideolojisi, mensupları Anayasaya aykırı olduklarına inandığımız kanunlarla sınırlandırılmış hakları içinde bile rahat değildir, peşpeşe davâlarla yıpratılmakta, sürdürülmekte, işlerinden edilmektedir. Bu «demokrasi», burjuva sınıfın demokrasisidir. Anayasanın öngördüğü demokrasi değildir, bu «müesses nizam» burjuva sınıfın eğemenliğini tahkim eden müesses nizamdır, Anayasanın öngördüğü müesses nizam değildir.

Sayın Başkan, Sayın üyeler,

Dava konusu kitap dolayısıyla verilmiş bulunan menfi raporda «Komünizm propagandası» yapıldığı kanaatine varılmış, buna karşılık hakkımızda «komünizmi övme» suçundan son tahkikatın açılmasına karar verilmiştir. Dava konusu kitapta, neyin övüldüğü, neyin övülmek istendiği bilirkişi raporunda mevcut değildir ve kararda da açıkça belirtilmemiştir; bu hususta, sadece soyut bir iddia vardır, bir tek gerekçe yoktur. Fakat biz, hakkımızda «övme» isnadı bulunduğu için, övme konusunu da burada genel hatlarıyla izah etmek isteriz:

Bize isnat edilen suçun nevi «komünizm propagandası» veya «komünizmi övme»dir. Fakat kanunda, komünizmi önleyen maddede, «komünizm» gibi subjektif bir ifade mevcut değildir. Aslında ve hakikatte, kanun, sosyalist üretim ilişkilerini kapsayan bir yasak halkası meydana getirmemektedir. Sadece, herhangi bir üretim ilişkisinden başka bir üretim ilişkisine geçişin, anti-demokratik ve cebir yolu ile olmasını yasaklamaktadır. Yani bugün, sınıfsız bir toplum kurmakta olan ülkelerde, üretimin niteliklerini ve neticelerini belirtmek, üretim artmışsa üretimin arttığını söylemiş olmak katiyen suç sayılmamak gerekir. «Propaganda» veya «övme», ancak kanunda tarif edilen fiillerin propagandası veya övülmesidir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyet ler Birliğinde sanayiin geliştiğini söylemiş o'mak kanunda tarif edilen fiilleri övme anlamına gelmemektedir. Aynı şekilde sosyalist bir dünyada kardeşliğin kurulabileceğinin söylenmesi de suç değildir, çünkü kanunda tarif edilen fiiller şiddete dayanan sınıf mücadeleleridir ve ancak şiddete dayanan sınıf mücadelelerinin övülmesi halinde suç sayılabilirler.

Yargılanmakta bulunduğumuz kanun maddesinin 4. fıkrası, aynı maddenin 1. ve 3. fıkralarında belirtilen fiillerin övülmesini yasaklamakta, «komünizm» gibi subjektif ve çok geniş bir yasak halkası çizmemektedir. Bu, bizim yalnız sol neşriyat için menfi rapor vermeyi itiyad haline getirmiş olan bilirkişilere yönelttiğimiz itiraz değildir, aynı zamanda iddia makamına da yönelttiğimiz bir itirazdır. Çünkü isnat, kanunun tarif ettiği fiillerin çok dışına taşmakta, hukuk dışı alanlara yayılmakta ve iddia ile savunma arasında hukukî bir kavram birliği kurulmasında güçlük çekilmektedir.

Bazı gerici ve tutucu çevrelerin yıllardan beri ısrarla kullandıkları «komünizm» gibi çok genel ve subjektif suçlama usulü terkedilmeli, sınıf mücadelelerinin zor yolu ile yapılmasını önleyen hukukî ifade ve tariflerden, yani kanun maddesindeki tariflerden hareket edilmelidir. Bunun istemek bizim en tabiî ve hukukî hakkımızdır.

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete • Sahibi: Şerif Tekben • Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen • İdare yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon: 27 39 61 • Ankara Temsilciliği: Ahmet Say, Yüksel Caddesi Bayındır Sokak No. 43/A • Dizgi tertip: Yüksel Matbaası, Basıldığı Yer: Talât Matbaası

İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49 • Ankara Dağıtımı: Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi • Ege Bölgesi Dağıtımı: Orhan Özşişman, İzmir • Yıllık Abonesi: Yurt içi 40 TL., Avrupa uçak: 80 TL., Amerika uçak: 170 TL., • İlân santimi 20 TL., Yayın İlânları % 50 indirimlidir.